

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

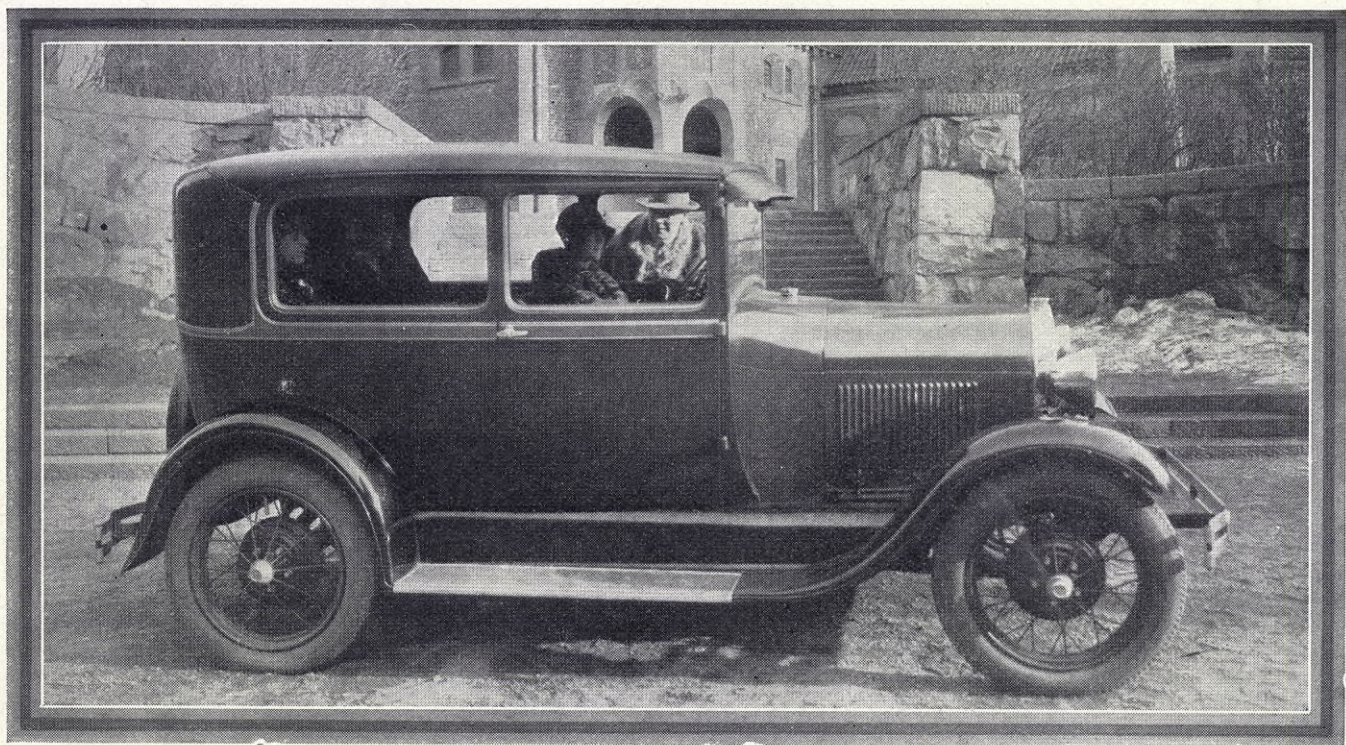
IDUN

"DET DANSANDE WIEN"
Fröknarna Gunilla Flach
och Eva Almström dansa
på Lifbojens soaré i Konserthuset.

Ur innehållet:
VÄLJ ETT YRKE!
Allvarsord till våra flickor.
DE NYA FORMERNA
Av Annie Åkerhielm.
KONSTEN OCH VARDAGEN
*"Husmännens" diktare
i Lund.*
ÖDEBYGDEN BEHÖVER
ALLTID HJÄLPARE.
EN VÄDJAN
TILL SVERIGES KVINNOR.

LENKERT, FOTO.

Mjuk och behaglig gång

En åktur i den nya Fordvagnen övertygar även den mest fordrande om dess överlägsna köregenskaper.

Ni märker med förtjusning, hur väl den ligger på vägen, även om körbanan är gropig och ojämn, hur lugnt och behagligt den glider genom kurvorna utan krängningar.

Det är det nya fjädersystemet i förening med de effektiva, *dubbelverkande* stötdämparna, som äro förklaringen härtill.

Kvalitet, precision och snabbhet äro utmärkande egenskaper hos den nya Fordvagnen.

En provtur bereder Eder en angenäm överraskning.

Pris: Tudor Sedan kr. 3.350:—, Fordor Sedan kr. 3.675:—, Ford Roadster kr. 2.675:—, Ford Kupé kr. 3.350:—, Ford Sport Kupé kr. 3.575:—, Ford Phaeton kr. 2.725:—. Alla priser gälla f. o. b. Stockholm, Göteborg eller Malmö.

FORD

F O R D M O T O R C O M P A N Y A / B • S T O C K H O L M

K R Ö N I K A

OM SKÖNHETENS MARKNADSVÄRDE OCH OM FRIA OCH OFRIA FERIER

DET VAR EN GANG EN DAVID, SOM var så vacker så inga offer var för stora för att tillförsäkra landet den. Och så var det en gång en David, samma David, som inte var värd ett dugg. Ingen ville ha honom. Varken köpare eller säljare. Jag tror det blir process. "Es ist eine alte Geschichte —"

Ja, denna de stora konstnärernas produktivitet efter döden är verkligen besvärlig! Man kan faktiskt inte freda sig för den. Det hänger spöktavlor litet var stans i gallerierna. Ovärderliga Rembrandtar, målade många år efter mästarens död i armod och bedrövelse, svällande Rubenskvinnor som aldrig vetat av någon Rubens och massor av oskuldsfulla prerafælitiska madonnor, som verkligen icke haft minsta beröring med någon prerafælitisk konstnär. Och icke med någon annan konstnär heller för den delen.

Och det är detta senare, som är det fatala. Det förargliga. Här dyrkas simili som äkta, tills avslöjandet äger rum. Man finner stora skönheter hos en tavla eller en skulptur, man är stolt över dyrgripen, man skriver böcker om den, man betalar otroliga pengar för den, tills man en dag upptäcker, att konstverket seglar under falsk flagg: då är skönheten med ens försvunnen. Det älskade konstföremålet, föremålet för så många lärda lovsånger, har alltså intet värde i sig själv. Kärleken till det är rent ut sagt merkantil. Dess skönhet hänger ihop med dess penningvärde. När dess penningvärde visar sig vara ett felslut, är det slut med ens dyrkan av skönheten. Ja, man förnekar helt lugnt den skönhet, man strax förut inte nog kunnat prisa!

"Älskar du för pengars skull, älska då ej mig", sjunger den stackars, icke längre penningstarka skönheten. Och man tar henne på orden. Man bryter staven över henne komplett. Där man förut i skaldisk yra besjög hennes färgers spel och hennes linjers rytm, finner man nu inte ett dugg. Hon är ful och ointressant, en skamfläck för en konstsamling, ut med henne på vinden eller ned med henne i källaren! (Tänkom på vår egen "arkaiska" skulptur, ena minuten inspirerande skulptör och konstdoktorer till sinnrika lovsånger, andra minuten icke inspirerande någon till annat än dystra suckar eller fula svärord.)

Det är således ovedersägligen icke tavlans eller skulpturens konstvärde, som är det bestämmande vid inköp. Det är dess "frimärksvärde", d. v. s. raritets- och samlaresynpunkterna.

Museimännens konstinköp har ibland, tycker jag, en fatal likhet med en del damers klädinköp. Vilka köpa, vad som är dyrt och anses fint, oberoende av om det klär dem eller passar till vad de för övrigt ha på sig. Isynnerhet köpa de det, som de tro, att andra vill ha.

Hos dessa damer talar man om brist på personlig smak. Det antar jag, man inte säger om museimän. För det vore verkligen icke älskvärt. Och man skall alltid vara älskvärd.

*

A propos konst så har den engelska tidningen Daily Mail nyligen inköpt en tavla "Morgon", — målad av en kvinna för övrigt — och skänkt den till staten.

Det är inte första gången som engelska pressen visar sitt konstintresse på ett dylikt praktiskt sätt. Manar det inte till efterföljd här hemma? Varför skall bara idrotten uppmuntras av våra tidningar, varför inte ge konsten också ett handtag?

Jag ser in i framtiden, en vacker syn:

Dagens Nyheter har skänkt Wilhelmsons stora tavla "Spanska fiskarkvinnor bindande strömmingsnät" till Nationalmuseum. Göteborgs Handelstidning har inköpt Skölds "Ännu ett parisertak" till Göteborgs museum och Grönköpings Veckoblad donerar Hasse Z:s porträtt målat av Schwab till stadens rådhus, o. s. v. O. s. v. Mycket ofta.

Det är inte bara genom stafettlöpningar och kappsimningar vägen går till svenska folkets hjärtan. Också konstens väg är framkomlig, ehuru den än så länge är sorgligt obanad.

Jag ser stora härliga skulpturer och dito tavlor på våra muséer. Fina lappar, stora och härliga också de, sitta bredvid.

Den segrande Venus, *gåva av Sv. Morgonbladet*.

Porträtt av Överstelöjtnant Qvittenström, *gåva av F. D. Politiken*.

För konsten står över alla partier. Och en målad överstelöjtnant kan t. o. m. en anarkist ha glädje av.

Och varför skall alla veckotidningar envisas att ha bilar som pris? Varför inte konstverk i stället?

Jag är trött på att se "vem vinner veckans bil"? Tacka vet jag *Vem vinner Milles fontän*.

Och medge att det är kläm på nedanstående: Fru Ada Svenson i Karlstad blev den lyckliga ägaren av Kreugers "Prickiga hästar betande på Öland". Foto av pristagarinnan och de prickiga hästarna i veckans nummer.

Konstdonationer till offentliga samlingar ha förresten onekligen också andra poänger: donatorernas namn följer till evärderliga tider donationen! Inte sant?

*

Det sägs att allting här i landet blir till politik. Men att små skolflickor skulle kunna bli det, är väl ändå högst besynnerligt. Emellertid läser jag i en stor daglig tidning på tal om äventyret på Åreskutan: Barnen äro icke längre huvudsaken i historien. Diskussionen har nu kommit i det skede, då den ena parten ser ut att vilja ha rätt till varje pris och möjligen den andra också.

I sådana här historier, och förresten i näs-

Idunklubbens vårsoaré.

Idunklubbens sista samkväm för vårsåsongen äga rum *sekt. I torsdagen den 26 april och sekt. II torsdagen den 3 maj kl. 7.30 e. m.* Kvällen firas i form av en *vårsoaré* med underhållningsprogram. Flera kända förmågor ha utlovat sin medverkan — om programmet läs nästa n:r av Idun.

tan varje mellanhavande människor emellan, är det nog klokast att försöka gå balansgång på den smala tråden mellan överdrifterna åt båda hållen. Lika litet som flickorna voro i någon dödsfara, lika litet var det hela en bagatell. Det var ett företag som, om vädrets makter varit *mera* gunstiga, inte varit uppseendeväckande på något vis, och som, om vädrets makter varit *ändå mindre* gunstiga, kunde blivit nog så obehagligt, och fått nog så ledsamma följder.

I stället för att envist bita sig fast i just Åreskutefallet, kanske det vore skäl i att litet närmare studera skolresor i allmänhet. Och om denna vilda iver att *ta hand om* barnen i helg och söcken, verkligen är så uppfostrande som det påstås.

Förr i världen slog ungarna dank på sina ferier, d. v. s. de voro i full färd med att sköta sina egna angelägenheter och företag, vilka ofta av målsmän rubricerades om odygd, men som i stället voro ett utslag för barnens fantasi och begär efter att handla på egen hand. Uppfinningsrikedomen firade triumfer i vår barndoms lekar. Vi seglade på självbyggda flottor, vi bodde i underbart konstruerade hyddor, vi anlade vattenverk och, icke minst, vi cyklade två och två eller också ensamma land och rike omkring. Man lärde att lita till sig själv och att klara sig i allehanda situationer. Ingalunda hade man någon färdledare, än mindre någon lekledare att tillgå.

Frånsett måltidstimmarna, som en obehaglig familj strängt höll på, existerade icke klockan för en. Icke heller almanackan eller några andra civilisationens välsignelser. Man var en liten lat och lycklig vilde.

Nu är det modärnt att barnens fritid skall vara lika "upptagen" som deras skoltid.

Den modärna människans största förbannelse är hennes rastlöshet. Hon har glömt vilan. Alltid måste hon ha något för händer. Helst något som en massa annat folk håller på med. Hon orkar aldrig vara ensam. Det är sorgligt, men kanske inte så underligt, i en tid, då också barnens hela dag är upptagen, då också barnen gå i flock, inte bara i sina studier, utan också på sin fritid.

Lilla Elsas liv: 5 timmars skolarbete, 3 timmars läxor varje dag på terminen. Scoutföreningen, skolteatern, skolbion och den vanliga bion på e. m. *Påsklovet*: skolresa till fjällen, *sommarmånaderna*: skolresa till Medelhavet på skuta.

Nå, men jullovet då? Då är väl lilla Elsa fri och glad och både hennes kropp och själ få flåsa ut?

Då, o nej, då är alla julkalasen. Och själva juldagarna är Elsa med familjen på pensionat. Mycket folk. Garanterad julstämning. Staccars lilla Elsa. Hon har en viss likhet med en kalkon. Men en kalkon, som inte bara stoppas, utan också jagas.

Vagabonde

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

ÖDEBYGGEN BEHÖVER ALLTID HJÄLPARE

GIV OSS FLYGPLAN FÖR SJUKTRANSPORT — EN VÄDJAN TILL SVENSKA KVINNOR.

Flygambulansen på väg till hjälp.

KLOCKAN 17.45 DEN 23 APRIL FÖR-
ra året erhöjll Stockholms Flygstation i upp-
drag att hämta en fiskarhustru fru C. vid
Kärklö nordost om Värmdön. Distansen c:a
80 km. fram och tillbaka. Maskinen startade
från Lindarängen kl. 18.00, var i Kärklö kl.
18.20, startade därifrån kl. 19.10 och var till-
baka vid Lindarängen 19.35, där ambulans
omedelbart mötte för vidare transport av pa-
tienten till Barnbördshuset i Stockholm. En
distriktssköterska medföljde i flygmaskinen.
Operationen lyckades och den snabba trans-
porten räddade patienten till livet.

Flygstationen utförde den 15 juli en am-
bulansflygning från pansarbåten "Sverige",
som låg vid Harösund, nära Sandhamn. Till
Lindarängen ingick från båten ett telegram
med begäran om att en blindtarmspatient på
fartyget skulle avhämtas. Flygstationen sva-
rade per radio, att ett aeroplan skulle avgå
inom 10 minuter, vilket också skedde. 39 mi-
nuter sedan telegrammet sänts från "Sverige"
var ambulansflygplanet vid fartyget, varpå det
omedelbart återvände och 32 minuter senare
var den sjuke på Garnisonssjukhuset i Stock-
holm. Flygningen till staden hade tagit 20
minuter, omlastningen till väntande ambulans
4 minuter och färden till sjukhuset 8 minuter.
På 1 timme och 11 minuter hade alltså den
sjuke hunnit hämtas 45 kilometer ute från
havsbandet och föras in till sjukhuset. Opera-
tion företogs genast och patienten räddades
till livet.

Bilens räckvidd upphör med vägnätet. Den
snabba motorbåten ligger vintertiden fjättrad
i isens famn. Endast flygmaskinen är fri och
obunden samt ilar till hjälp mitt in i öde fjäll-
och skogsbygder, ute bland skären eller på
öppna havet. Stolt spänner den sina vingar
till flykt ovan snömassor, is, berg och moras,
och inom bråkdelen av den tid, andra trans-
portmedel behöva, bringar ambulansplanet den
sjuke till närmaste större lasarett.

Ha de lyckligt lottade mödrar och hustrur,
vilka efter en telefonpåringning inom en kort
stund kunna få sina sjuka under en skicklig
kirurgs vård, ägnat en tanke åt de känslor av
vanmakt och förtvivlan inför ett oblidkeligt
öde, som gripa ödemarks- eller skärgårdsbon,
då de med händerna i kors måste åse huru
deras kära duka under för en blindtarmsin-
flammation eller ett blödande magsår? Må-
hända är det nödvändigt att ha strövat igenom
de stora vidderna däruppe i norr för att verk-
ligen kunna fatta, hur hopplöst avskuren vår
ödemarksbefolkning är från all läkarhjälp, an-
tingen snön ligger meterdjup över de omätliga
stiglösa fjäll- och skogsbyggena eller forsar,
klippor och myrar omöjliggöra varje försök
till transport av svårt sjuka. Och även om i
vissa ödennejder den möjligheten icke är helt
utesluten att i rissla eller å "släp" föra en
sjuk i liggande ställning en eller annan mil,
tager en dylik transport alldeles för lång tid i
anspråk, där det gäller att inom någon eller
några timmar få den sjuke upp på operations-
bordet. Lika isolerad lever befolkningen ute
i skärgårdarna och på öarna i våra stora in-
sjöar, särskilt höst och vår, då det varken bär
eller brister.

För närvarande måste man emellertid hjälpa
sig fram med för sjuktransport mer eller min-
dre apterade militär- och trafikflygplan, men
dessa maskiner kunna icke bereda de sjuke till-
räcklig bekvämlighet, varför transporten blir
onödigt ansträngande, varjämte plats för
sjukvårdare oftast saknas. Dessutom dragas
dessa flygplan från sin egentliga verksamhet.

Endast genom enskild offervillighet blir det
möjligt att åstadkomma för sjuktransport spe-
ciellt konstruerade flygplan, till tjänst för
våra mindre lyckligt lottade landsmän. Stor-
artade gåvor från varmhjärtade personer i
Stockholm och Göteborg hava satt *Röda Kor-
set* i stånd att vid flygverkstäderna i Lim-
hamn i Skåne beställa Sveriges första i alla

I Iduns första nummer för året beskrives flyg-
ambulansens norrbottensverksamhet. Men det
finns även andra obygger i vårt land, där en
flygambulans är enda räddningen vid svåra
sjukdomsfall. Vilja Iduns läsare icke vara
med om att skaffa sådana hjälpare i nöden?

hänseenden moderna flygambulansplan, vilket
kommer att stationeras i *Boden*, för att till-
godose vårt ovägsammaste län.

Ambulansplanet inredes efter av General-
fältläkaren personligen lämnade detaljerade
föreskrifter. Planet bygges av duraluminium
och drives av en 310 hästkrafters motor. Det
rymmer förare, mekaniker, sköterska samt 2
liggande och en sittande sjuk. I sitt hem pla-
ceras de svårt sjuka på sjukbår, föras in i
ambulansplanets hytt och behöva ej rubbas ur
sitt liggande läge förrän de nått operations-
rummet. Flygmaskinen kan uppvärmas och
är försedd med elektriskt ljus. Flyger 800
kilometer utan påfyllning av bensin. Den kan
apteras å hjul, skidor eller flottörer och är
sälunda lika användbar under alla årstider
och i alla delar av vårt vidsträckta land. Le-
veranspris: mellan åttio och nittio tusen
kronor.

I fullt samförstånd med Svenska Röda
Korset har det nystartade *Svenska Luftfarts-
förbundet* upptagit såsom en av sina viktigaste
programpunkter att söka anskaffa ambulans-
flygplan för samtliga ödevidder och skärgård-
dar, vilka därav äro i behov. Avsikten är
att stationera dem å följande orter: *Umeå*
Östersund (betjänas t. v. av ett ombyggt mili-
tärplan), *Falun*, *Västerås*, *Stockholm*, *Göte-
borg*, *Jönköping* och *Karlskrona*.

En multiplicering av ovan nämnda leverans-
pris med antalet ambulansplanstationer ger så-
som facit, att endast genom samfälliga bemö-
danden av alla varmhjärtade människovänner
kan flygambulansfrågan lösas inom rimlig tid.
Luftfartsförbundets vädjan om hjälp åt våra
landsmän i ödemarkerna och ute i havsbandet
har redan mötts med förståelse såväl hos
enskilda som bland livsförsäkringsbolagen;
men varje svensk kvinna, som är nog lyck-
lig att ha förstklassig läkarhjälp inom nära
räckhåll, måste draga sitt strå till stacken.
Utom att hon därigenom med sin skärv bidra-
ger till att rädda mångt dyrbart människoliv,
fäster hon ödemarksfolket med starka band
vid vårt stora gemensamma hem.

Vi uppmana enträget Iduns läsare, samt
och synnerligen, att taga del uti den påbör-
jade insamlingen och att inom sin bekant-
skapskrets verka för det behjärtansvärda syf-
tet. Små och stora belopp mottagas av *Re-
daktionen* med samma tacksamhet, redovisas i
våra spalter och komma i sinom tid att över-
lämnas till *Svenska Luftfartsförbundet*. Vi
hysa den innerliga förhoppningen, att genom
Iduns läsare skall samlas ett penningbe-
lopp, varav större delen av kostnaderna för ett
ambulansflygplan kan bestridas — ett *Iduns*
ambulansplan uppsätta vi som mål. Det är
ett högt mål, men vi tro att svenska kvinnor
här ha funnit en ädel uppgift, som skall
sporra.

Bidrag insändas under adress: "Flygambu-
lans", Iduns Redaktion, Stockholm.

Ett lekverk, som blir ett
underverk, är färgningen
med

 FENIX
HEMFÄRGER
I TABLETTER

Endast Västkustkoljan

ger den läckraste fiskfärsen = *Sjökungen's*
Fås i alla välsorterade livsmedelsaffärer.

V Ä L J E T T Y R K E !

HEMMADÖTTRARNA OCH YRKESUTBILDNINGEN

Då man aldrig ser andra unga flickor än sådana, som av alla krafter sträva efter att bli något eller som knoga i "jobbet" av alla de slag, tror man sig veta med bestämdhet, att hemmadöttrarnas tid är oåterkalleligen förbi. Det är kanske skada, på ett sätt var det en vacker uppgift de hade: att förljuva den äldre generationens tillvaro, medan de själva så omärkligt som möjligt förbereddes för det egna hemmet. Allting måste ju mer eller mindre beslöras för de unga flickorna av en föregående generation.

Vi skulle alltså ha kunnat edligt försäkra att hemmadöttrarnas saga var all, tills i dag en annons i en mycket spridd tidning slog ner i vår föreställningsvärld och rubbade de tillrättalagda föreställningarna. Här framträder hemmadottern i all sin forna glans, något uppiffad av moderna uppfinningar såsom husmodersskola och "kurser". Annonsern lyder:

Min dotter

är 25 år. Har efter några klasser vid X:ska skolan i Gbg genomgått kurser i husmodersskola, sysslar något med pianospelning, målning på siden och porslin, sömnad etc. Har de senaste åren övervakat skötseln av vårt hem. Hon äger ett vänligt, vinnande sätt och jämnt lynne, men önskar nu komma ut i nya förhållanden o. söker därför lämpl. sysselsättning, som sällskap o. hjälp i bättre hem mot någon ersättning pr mån. Svar med *noggranna uppgifter* emottages tacksamt till o. s. v.

Fadern är mycket stolt över sin dotter, han försöker att dölja det så gott det går, men han vet ju med sig, att det finns inte många så förtjusande flickor som hon och hur skall han nu få reda på en familj, som han tryggt kan anförtro henne åt? Med vilken darrning på rösten begär han inte *noggranna uppgifter*. Han är så rädd om henne. Ända till 25 år har han behållit henne hemma, men nu måste hon väl få en smula världserfarenhet på egen hand, föräldrarna kunna inte alltid taga hand om henne, det vore väl bäst att någon annan åtog sig det värvet. Man kan lägga in en hel del möjligheter i en sådan liten annons. Det är ju heller inte meningen här att söka tränga in till någons privatliv. Men att framhålla ett fall av föräldrakärlek och omsorg, sådant som faktiskt förekommer och som i all sin rörande uppoffring och omvårdnad saknar det viktigaste av allt: inställning till livet.

Det förefaller ibland nästan som om Fredrika Bremer aldrig levat, så mycken ovetenhet om utvecklingens gång och kvinnans ställning i nutiden kan man träffa på. Nedanstående behandlar ett, som vi hoppas, sällsynt fall av bristande verklighetssinne.

Vad skall det bli av en flicka, som hela sin ungdom får skonas i stället för att förbruka sin energi? Hon kanske är klen, invänder någon, hon kanske behöver aktas i uppväxtåren. Men, kära snälla människor, hur många klena varelser av båda könen ha inte utträtt verkliga storverk, bara genom sin energi. Det finns gudi klagat många sådana klena, men i de flesta fall kan väl deras svaghet övervinnas med rationell behandling under någon tid och en förnuftig i synnerhet psykisk härdning, som börjar så småningom, och väcker själva viljan till hälsa.

— Det finns inget värre än att gå hemma och hjälpa till, sade en ung dam nyss. Man får alltid höra, här finns fullt upp att göra, varför kan du inte stanna hos oss. Det är nog sant, men det är ett arbete utan självständigt ansvar, utan initiativ. Om inte jag gör det blir det gjort ändå av någon i huset, det saknar konturer, det flyter ut i det obestämda, det är ingenting att spänna sina krafter på, ingenting som har ett mål, om man undantar tillfredsställelsen att strumporna ligga där stoppade, bordet är dukat och handdukarna märkta.

Djuren ha den rätta instinkten, de knuffa ut ungarna ur boet att reda sig på egen hand, men kulturmänniskan vill akta sina barn. Vilken brutal uppfattning, säga många. I själva verket är det många gånger så att barnen inte vilja lära något, inte ha lust för något särskilt och tycka det är skönt med det goda ombonade hemmet, och då blir den där knuffen nödvändig. Föräldrar, som vilja behålla döttrarna som hemmadöttrar måste taga steget fullt ut. De borde faktiskt, som det sker i romanska länder, där hemmadottern ännu är regeln, den självförsörjande undantag, först och främst se till att dottern får en hemgift. Det är oundgängligen nödvändigt, om de undanhålla henne möjligheten att lära sig något. Och sedan när tiden kommer också välja henne en man, som går in på att mot hemgiftens storlek och den unga damens charm taga henne till hustru. Men detta är emot hela vår uppfattning om människans frihet. Inte hel-

ler äro svenska föräldrar alltid i stånd till de många mycket kända uppoffringar som hemgiftsinstitutionen innebär. Försaker som måste börja redan när dottern är liten för att samla ett kapital till hennes giftasålder. Men hela detta betraktelsesätt är främmande för oss med vår mera romantiska uppfattning av kärleken.

Nu kommer kanske någon och säger, att vi vilja väl inte att alla flickor skola taga studenten och öka det lärda proletariatet eller utbildas till en överkvalificerad arbetskraft, som ingen vill ha. För att verkligen mota denne Olle i grind ha vi vänt oss till en av de praktiska yrkenas talesmän, fru *Sigrid Qvarnström*, som bekant föreståndarinna för Stockholms stads skolor för ateljésömnad och hemsoömnad jämte skolan för hattmodister. Flickorna och nälen, — vid sidan av slevan i grytan finns det väl inte något mera kvinnligt emblem än synålen. Fru Qvarnström studerade den annons, som givit anledning till dessa måhända i mångas tycke onödiga rader och sade:

— Om en flicka går hemma tills hon är 25 år, så har hon försuttit sina viktiga läroår. Endast om hon har ett alldeles utomordentligt gott och välskött hem kan hon tänkas ha lärt sig något genom att övervaka skötseln av hemmet. Men har hon någonsin varit tvungen att lägga manken till? Hur lätt är det inte att komma ifrån en plikt hemma, om man inte mår riktigt bra. Det finns ju alltid den möjligheten att hon duger till husföreståndarinna, vilket är ett yrke, som en sådan utbildning, förutsatt att den är grundlig och allsidig, kan förbereda henne till. Och det är som bekant mycket svårt att få verkligt förstklassiga husföreståndarinnor i privata hem. Därtill behövs också en speciell begåvning. Men det är ett fruktansvärt ansvar föräldrar taga på sig genom att låta en dotter få en så bristfällig utbildning. Numera börja vi över hela Sverige få så kallade lärlingskurser i husligt arbete. Det är en strävan att göra den i husligheten arbetande kvinnan så yrkeskicklig som möjligt, och genom den äro vi nog inne på rätt väg. Husmodersskallet har även sin mycket reella yrkessida. Varje kvin-

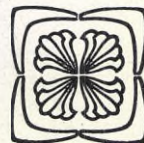
(Forts. sid. 392.)

CAP
Kejsarnougat

Förnämsta nougatchoklad
i 10- och 15-öres-bitar.

C I R K E L N O C H L I N J E N

KÄNNER NI VÄGEN NI VANDRAT?

EN KÄND PSYKIATRIKER UTtryckte nyligen till en patient sin glädje över att ha fått ett fall, där patienten själv hade en viss överblick över gången i sin personliga utveckling. Han förklarade, att hans erfarenhet som själsläkare lärt honom, att flertalet människor äga mycket dimmiga begrepp om vad man skulle kunna kalla "linjen" i deras liv. De minnas icke. De förstå icke. Deras liv är i viss mån höljt i kaos och dunkel och märk väl, — så har det varit redan innan den psykiska sjukdomsprocessen tog sin början.

Detta kategoriska uttalande vill med andra ord inskräpa att de flesta av oss, även vid sunda vätskor, veta mycket litet om den väg vi själva gått, ja, vi känna kanske icke ens de faktorer som varit av avgörande betydelse vid utformandet av vårt liv.

Det är en mycket förödmjukande anklagelse som här riktas mot mänskligheten. En kategori har emellertid lätt att försvara sig, det är ungdomen, som ju har en erkänd rätt att vara kaotisk. Livsinnehållet är ännu för brusande och heterogent för att kunna rätt överblickas. Notoriskt är också att ungdomen lider av denna sin oklarhet och tappert strävar att komma underfund med sig själv och sin värld. Men vi andra — hur är det med oss i det fallet? Varpå beror det, att driften att söka klarhet över oss själva slocknar så snabbt hos de flesta av oss? Svaret är enkelt nog: Vi slöa till eller också äro vi för fega. Ty det kan vi genast komma överens om, — det är både besvärligt och nedstämmande att göra upp sin andliga balansräkning. — Utvecklingen för som regel med sig, att våra intressen bli praktiska och utåtvända, inriktade på handling i stället för reflexion. Vi ha också en dunkel uppfattning, att det inte passar en modern människa att sitta och psykologisera över sig själv. Det är något som på sin höjd tillåtes esteter med lust och fallenhet för sentimental självbespeglning.

Därför stryka vi över och gå vidare, och så kommer det sig, att vi veta så litet om cirkeln och linjen i vårt liv, om vi med linjen beteckna gången av vår utveckling och med cirkeln den sfär, som begränsar vår personlighet.

Men — en sak måste vi ge själsläkaren rätt i: en människa, som förlorat medvetandet om kontinuiteten i sitt liv, som icke vet på vilka vägar hon nått fram till den punkt där hon står — på vad sätt skall hon kunna orientera sitt läge i tillvaron? Det är som bekant svårt att göra en konklusion, när man tappat bort premisserna.

Nu kan det hända, att anklagelsen på sätt och vis drabbar er med orätt. Någon gång har ni säkert sökt att göra klart för er de viktigaste perioderna i edert liv. Ni har sökt rekapitulera händelserna, dels har ni reagerat inför dem med tanke och känsla. Ni har funderat över hur ni har kunnat avlägsna er så långt från dessa tankegångar och stämningsslägen. Ni har undrat vilka spår de och de konflikterna satte hos er, ty omärkt går man ju knappast genom något i denna värld. Men ni har ofta icke fått upp annat än de yttre konturerna, formen. Innehållet

Att föra dagbok — ett omodernt hjälpmedel till självkänedom rekommenderas i dessa rader. Den moderna själsläkekunsten kastar ett nytt ljus även över en så gammaldags företeelse som dagböckerna och förklarar deras betydelse för vår personliga utveckling. Det är lättare att göra upp sin andliga balansräkning, om man genom anteckningar dag för dag kan överblicka sitt liv. Men därtill äro vi många gånger för slöa eller för fega eller också helt enkelt för utåtvända. Genom sådana överblickar får man också människokänedom, då i dagboken alltid någon del ägnas åt de människor man kommer i beröring med, men med människokänedom måste följa förståelse och medlidande, annars har man spillt bläck och möda förgäves.

är bleknat och borta och går ej att återuppliva.

En annan gång har ni kanske stannat inför det gamla ordet, att människan bär sitt öde inom sitt eget bröst, ett ord, som är baserat på den psykologiska iakttagelsen, att det inom varje personlighet finns vissa ledande tendenser oftast okända för individen själv, men som med imperatorisk säkerhet härskar över hans liv och länkar det in på sina banor. Men ni har förgäves sökt utforska dessa hemlighetsfulla makter för att lära känna ert väsens egenart och därmed eventuellt kunna ställa ert eget horoskop. — Eller har ni kanske lidit av en dunkel känsla av begränsning och känt behovet att komma bort från er själva. Det finns gu'nås många människor, som aldrig erfara sådana mystiska störningar i sitt själsliv, medan andra plågas djupt av förnimmelsen att gå i ring och livnära sig på förbrukade känslor

värden eller med andra ord att mekaniseras. Men ni har kanske åter stannat inför hopplösheten att reda upp detta liksom andra livsproblem.

Nu är det emellertid så att det för oss vanliga vardagsmänniskor icke räcker med att sitta och meditera över gången av vår utveckling, vi komma i alla fall ofelbart att glömma och så står snart det förflutna där i en förvanskad dager. Nej, ni skall tillgripa ett annat mycket föraktat och mycket omodernt hjälpmedel. Ni skall göra så som man gjorde förr i världen — ni skall börja att föra en journal. Gör några anteckningar då och då. — Läs om vad ni skrivit om några år. Då står ni trots allt på ett visst avstånd från de upplevelser, tankar och känslor som ni söker, och det ger er en viss förmåga av objektivt bedömande. Har ni då strävat efter att vara ärlig och icke att försköna — då skall ni ha tillgång till några omutliga vittnen från det förflutna, som skall hjälpa er att uppliva icke blott form utan även innehåll, då skall ni kanske till sist fånga en skymt av er egen själs ansikte. Det blir säkert ingen uppbygglig bild. Edra händer komma kanske rent av att råka i en dramatisk darrning när ni vänder bladen. Ni kommer att se tarvliga handlingar, egoistiska motiv, ljusskygga tankar och ni kommer att tänka: är detta verkligen jag?

Vad blir resultatet? Troligen icke någon större moralisk uppräckning, annat än av mera tillfällig art. Det är nu en gång så att vi vanliga dödliga icke äro vidare heroiska i kampen mot oss själva och ha litet svårt att balansera på moralens tinnar. Men genom att få upp ögonen för egen begränsning och brist får man åtminstone en lektion i självbehärskning och anspråkslöshet, i tolerans och förståelse för andra, och det är vackert så.

Genom att öka er självkänedom skall ni heller icke råka i samma ledsamma predikament som mängden av edra medmänniskor. Hur ofta häpnar man icke över vilken otrolig naivitet somliga av dem tillåta sig gent emot sig själva. Eller har ni inte med syndig förtjusning hört dem karaktärisera sig själva på ett sätt, som är raka motsatsen till verkligheten.

Det är inte bara er själv ni skall anförtro åt journalen. Ni skall ägna ett lika hänfört studium åt de människor ni möter, antingen de tillhöra er omgivning, eller ändå ha en profil, som fångat ert intresse. För att komma underfund med deras styrka och svaghet och de innersta motiven till deras handlingar. — Vad drömma de om, vad längta de djupast efter, vad är målet med deras tillvaro? Lider de eller icke. — Ni kommer att se mycket, som ni kanske ej anat och som kan vara av livsviktig betydelse för er att känna till. Ni kommer också att se ett oant antal tillfällen, där ni kan gripa in och hjälpa dem, därför att ni kan läsa mellan raderna vad de behöva just då. Eller om ni föredrar att vara en passiv åskådare inför det drama som utspelas på livets orchestra, skall ni i alla händelser förstå mera av det märkliga spelet.

SYN.

Fru Lilli Schött, född Koppy, maka till ryttmästaren H. S. Schött, Djursholm.

Kobbs Äkta Kinesiska Théer
Obs! Lilafärgade etiketter.
Peking * Canton * Hongkong

Rekommenderas av Herrar Läkare.

D E N N Y A F O R M E R N A

DEN NYA TIDENS RIKTLINJER PEKA NEDÅT.

FÖR NÅGON TID SEDAN SÅGOS I Idun ett par inlägg i den självförsörjande hustruns utan tvivel högst aktuella problem, det ena skrivet ur mannens synpunkt, det andra ur kvinnans. De syntes mig båda lika oförståndiga; hans däruti att han icke förstod att det förgångna aldrig vänder åter, hennes däruti att hon icke förstod att det förgångna kan vara något att sörja över.

Hemmet, äktenskapet, kärleken, samlivet äro på väg att söka sig nya former, heter det jämt och samt, men vilka? Därom lämnar man icke ens en antydan. Ej heller en så framstående förmåga som fru Elgström-Collin hade i sin rätt långa och mångordiga artikel i Idun för någon tid sedan om "kvinnan av i morgon" någon vägledning att giva, utom en bild "av i dag" av en skolflicka som kom farande utför en skidbacke. Mera bjudes ej heller av fru Hertzman-Ericson i en recension i Iduns sista nummer av "tre böcker i släkt med vårvinden", som underrubriken lyder, och där det heter om Sigurd Hoels "Syndere i Sommersol":

Författaren skildrar människobarnen sådana de äro, varken sämre eller bättre, men genom skildringen framlyser också hans sympati för den ungdom som blivit mycket förkättrad, men som ärligt och oförfärat söker lösa problemen efter sina egna mått och efter en ny tids riktlinjer.

I förbigående skall jag be att få inlägga en stilla protest mot de ända till leda använda epiteten "ärligt och oförfärat" och deras synonymmer. Varför skulle ej ungdomen vara oförfärad? Den riskerar ju ingenting, det finnes knappast längre någon som klandrar den vad den än gör, mer än några gamla troskyldiga stackare som nedhånas som kaffesystrar och skvallertanter. Och varför skulle den inte vara ärlig, då det är så mycket bekvämare och mera tidsbesparande att synda öppet än i hemlighet? Om det är ett framsteg må lämnas därhän. En författare som jag sätter mycket värde på, Herman Harris Aall, har yttrat att hyckleriet är det första tecknet till sedlig förbättring av samhället. Man börjar skämmas över och söker dölja det man förut gjorde ogenerat, men ännu inte förmår låta bli att göra. Då bör ju även den sedliga försämringen gå motsatta vägen: blygseln försvinner. Eller vore det ett bättre och sedligare samhällstillstånd, där det gick an att "ärligt och oförfärat" rånmörda på Strandvägen under söndagspromenaden, än som det nu sker, blott någon mörk natt ute i Lidingsöskogarne?

Själv har jag inte läst Hoels bok och ämnar inte spilla tiden därmed. Men en manlig recensent, för vars omdöme jag har förtroende, yttrade sig nyligen med verklig indignation om det ohöjda driftliv och den fullständiga frånvaro av blygsamhet särskilt romanens kvinnliga gestalter lade i dagen — en indignation, som han ville tro att författaren i grunden delade, trots sitt objektiva framställningssätt. Och detta omdöme supplerar ju i viss mån det andra, beträffande beskaffenheten av de "egna måtten" och den nya tidens "riktlinjer".

För min del har jag icke svårt att se vart dessa bära hän, och kan gärna meddela det, ty under de sista tio åren — icke längre tillbaka — har allt vad jag väntat och förutsagt slagit in till punkt och pricka, det måtte

Av

Annie Åkshelm

Den självförsörjande hustruns aktuella problem, som nyligen behandlades i "De gifta ungarlarnas hus", belyses här från samhällets sida, vi befinna oss här i en nedgångsperiod, som delvis framkallats av industrialiseringen. Äktenskapets idé har mist sitt materiella grundlag. De nya formerna, som det talas så mycket om, men som ingen vet hur de se ut, äro endast "nakna och tarvliga rudiment av de gamla, som vår kultur frambragte i sin fulla skaparkraft", anser förf.

gälla världspolitiken under Nationernas förbunds egid eller den politiska utvecklingen här hemma, att jag nästan känner mig en smula övermodig. Det beror dock icke på någon särskild profetisk gåva utan, tror jag helt enkelt, därpå att jag vågar se vad flertalet människor icke vågar se, att vi befinna oss i en nedgångsperiod. Detta är ju ej någon oerhörd tanke — tvärtom en upprepad gång förkunnad. Det har funnits många sådana perioder i historien, den antika kulturen har haft sin och åtskilliga andra kulturer ha haft sina; varför i all rimlighets namn skulle vi vara fritagna?

Alltså: industrialiseringen har, som vi alla äro överens om, upplöst hemmet som praktisk institution och drivit kvinnan ut på arbetsmarknaden. De höjda anspråken och de höjda levnadskostnaderna i förening med det

Våra spalter ha visserligen redan innehållit flera bilder från "Skandalskolan" på Oscarsteatern. Men eftersom Sheridans gamla pjäs i den nyaste uppsättningen har så överflödande många skönhetsintryck att bjuda anse vi det knappast för mycket att ännu en bild från evenemanget inflyter. Det är fru Brunius som lady Teazle i en av sina många vackra toaletter. Jäger, hovfoto.

allt större överflödet av arbetskraft kommer att göra det allt sällsyntare att en man kan, som det förr hette, föda en hustru, utan regeln blir att var och en föder sig själv. Då alltså äktenskapets idé mist sitt materiella grundlag och måste hålla sig svävande, kommer det att bli ungefär lika svårt för ett par unga att, även om de vilja det, förverkliga det sanna äktenskapet, sådant det av ålder varit menat, som för en munk att efter klostrens upphävande mitt ute i världsvimlet fortsätta sitt klosterliv. Då nu därjämte den religiösa världsuppfattningen viker bort, så försvinner även helgdkänslan, *vigselskänslan*, som var det konstitutiva i äktenskapet. Så länge den bestod krävde den dygdiga kvinnans känsla att, liksom i forntiden vid vissa gudars altaren endast helvita offerdjur fingo hembjudas, skulle hon fläcklös gå till äktenskapets heliga offerhandling. Och som det heliga bör sökas, och som det profaneras genom att utbjudas, så skulle även den rena kvinnan sökas och icke bjuda ut sig själv. Alla dessa känslövarlden, som ännu vi av den äldre generationen upplevat, äro avgjort på retur och komma att försvinna än fullständigare. Det är ofta svårt att för de unga klargöra själva renhetsvärdet.

När således människorna se enbart rationellt på förhållandet man och kvinna emellan, så finnes det ingen annan norm för sammanboendet än att man finner det angenämt och fördelaktigt; det bör följaktligen upphöra när så ej längre är fallet. Så kommer det också att gå; mänskligheten upplöses i idel enskilda självförsörjande, som utan nämnvärd hembildning giftas och skiljas eftersom lusten befaller. Frågan är blott huru länge de skola underkasta sig ens dessa former, annat än möjligen som enkel inregistrering. (Så går det visst till i Ryssland.) Redan nu lägger ju staten här i Sverige en veritabel straffskatt på de makar som blott vilja sammanbo i form av en laglig förening. Barnfrågan — ja, den är ju reglerad, och det kommer väl att finnas allt flera barnhem som vid äktenskapsupplösningar kunna taga hand om de hindersamma små varelser vilka trots allt finnas till.

De känslöstormar som i gamla tider skulle ledsagat varje sådan upplevelse förekomma icke mer. I vår tid lever man extensivt och ej intensivt. När vi vända blicken från dess liv till närmast föregående generationers känslöfördjupade liv tycker man sig blicka från en målning i lätta och matta akvarellfärger till en djup och färgmättad oljemålning.

Naturligtvis försvinner inte en företeelse med ens. Naturligtvis finnes det ännu många unga män och unga kvinnor som längta till ett verkligt äktenskap och ett verkligt hem, och ännu länge komma sådana att byggas och knytas. Det är den allmänna utvecklingens gång jag velat företeckna. Dessa äro de karaktäristiska nya formerna — nakna och tarvliga små rudiment av de gamla, som vår kultur frambragte i sin fulla skaparkraft. Kan någon skönja andra, vore det mig kärt att höra. Kom blott icke med de — jag höll på att säga förbannade — allmänna talesätten och flosklerna, som kunna efter läglighet betyda allt och intet. Ty de äro varken ärliga eller oförfärad.

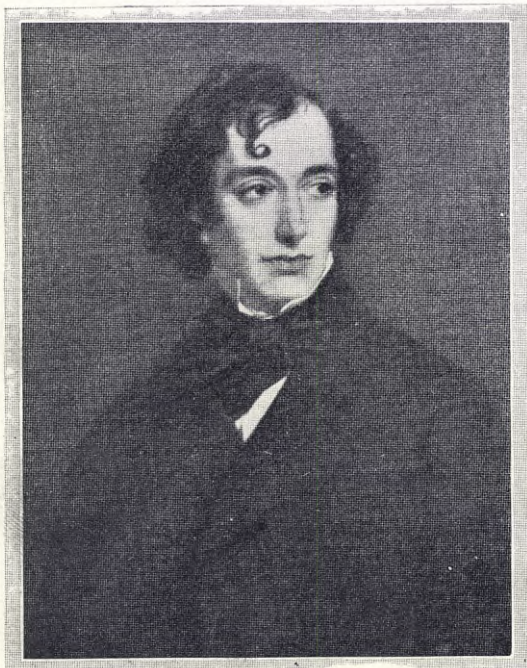
Om man tager

TOMTENS BAKPULVER

lyckas baket.

EN STOR STATSMANS HUSTRU

OGH ETT RESONEMANGSPARTI SOM BLEV LYCKLIGT. AV OSWALD KUYLENSTIERNA.

Disraeli.

OM DEN BERÖMDE, ORIGINELLE och personligt fängslande, engelske statsmannen *Benjamin Disraeli*, längre fram lord Beaconsfield, har tidigare ej funnits något utförligare arbete på svenska. Denna lucka i vår litteratur, har nyligen blivit fylld genom *André Maurois'* märkliga bok "Disraelis liv", nyligen utkommen på Hugo Gebers förlag, i en, i det hela förträfflig översättning av Elsa Thulin.

I den spirituelle franske författarens arbete lära vi känna Disraeli från hans födelse 1804 och följa honom till hans levnads slut 1881. Ledaren för det konservativa partiet i England, traditionernas land framför andra, härstammade från en spansk-judisk släkt, som i mitten av sjuttonhundratalet kommit till London.

Som en ung dandy trädde Disraeli ut i världen i Byrons London, genomgick tidigt en del bittra erfarenheter, debuterade som författare och begav sig för sin hälsas skull åren 1828—31 på resor i Orienten. Sina intryck härifrån delgav han den enda människa, som hade hans fulla förtroende, systemen Sarah, liksom brodern en högt begåvad ungdom, vilken liksom han svärmade för judafolkets gamla historia och ferna glans. År 1817 hade de unga med sina föräldrar mottagit dopet, men deras kristendom blev helt naturligt färgad av deras varma intresse för sitt eget folks tidigare öden.

Om Disraelis resa och vallfärd till det Heliga landet skriver Maurois:

"I Jerusalem tillbringade han den mest gripande veckan i sitt liv. Han var till ytterlighet exalterad. Han gick att böja knä vid den heliga graven. Han älskade att tänka sig Kristus såsom en ung hebreisk furste. Han kunde inte fatta, huru en jude kunde underlåta att bli kristen. Det var för honom liktydligt att stanna på halva vägen och att avstå ifrån den rasens ära, som låg i att hava skänkt världen en gud."

Disraeli hade sålunda sett och tänkt betydligt mer än sina jämnåriga, då han återkom till England och inom kort genom sina personliga egenskaper och sitt författarrykte kom att in-

En världshistoriskt berömd politiker, en salongshjälte, en svärmare, en idealisk äkta man — det var Disraeli och Oswald Kuylenstierna skildrar honom här i samband med hans hustru.

taga en bemärkt plats i den engelska societeten. Han utmärkte sig icke blott för sina hypermoderna och färgrika kläder, sina ringar ovanpå de vita glacéhandskarna och sina guldkedjor på sammetsvästen, utan också för sin fängslande konversation, sin kvickhet och sin artighet. Det var framför allt kvinnorna, vilkas hjärtan han vann. Bland dem var mrs. Wyndham Lewis, maka till en parlamentsledamot. Det var hon, som åstadkom, att han — efter att vid ett par tillfällen tidigare ha fallit igenom — slutligen valdes till medlem av underhuset. Nu började för Disraeli en ny period. Han lämnade bakom sig det mondäna livet i London, för att vinna sina sporrar på det område, inom vilket han skulle utföra sin levnads stordåd: politiken. Efter sitt första sammanträffande med mrs. Wyndham Lewis hade han skrivit om henne till systemen: "En vacker liten kvinna, mycket flirtig, mycket pratsam, begåvad med en svada, vars make jag aldrig hört, och som jag icke ens kan beskriva för dig. Hon sade mig att hon tyckte mycket om tystlåtna och melankoliska män." Småningom skulle han få bättre tankar om henne.

I den rad av firade skönheter, och andra societetsdamer som han uppvaktade, intog hon visserligen ej någon framskjuten plats — hon var snarare ful än vacker och var ej heller i högre grad kultiverad — men hon beundrade honom och var övertygad om hans glänsande framtid. Det kunde han ej undgå att märka.

Bland de goda råd, som den nyvalde parlamentsledamoten emottog av sina vänner, var ett av greve d'Orsay, den bekante fransmannen, som intog främsta platsen i Londons societet, en dandy på höjden av elegans, intelligens och kultur. D'Orsay skrev: "Låt det nu framför allt vara slut med kärleksäventyr och intriger. Ni har fått en ställning, tag nu inte längre några risker, och skulle ni råka på en änka, så gift Er."

Disraeli synes hava erinrat sig sin väns råd, då Mary-Ann Wyndham Lewis något senare blev änka. Hon var visserligen tolv år äldre än han, men utom sina personliga goda egenskaper hade hon ett plus i ett hus vid Park Lane och förfogade över en betydlig årsinkomst. Det senare betydde mycket för den unge parlamentsledamoten, ty han hade stora skulder.

Då Disraeli 1839 gifte sig med mrs. Wyndham Lewis, var det till en början från hans sida ett resonemangsparti, men tack vare de älskvärda egenskaperna hos dem båda, blev äktenskapet ett av de lyckligaste. Hon blev nu hans förtrogna vän, som fick del av alla hans tankar och själv uteslutande levde för att göra hans hem lugnt och lyckligt. Då en av hans bekanta gjorde honom den arroganta frågan, varför han gift sig med mrs. Wyndham Lewis, fick han till svar: "Av en orsak, som ni icke skulle förstå: tacksamheten." När han kom hem sent på natten eller klockan 4—5 på morgonen efter en lång och uppslitande underhus-

Disraelis hustru.

debatt, tog hon alltid emot honom med en flammande brasa och en liten supé, full av intresse för allt som hade passerat. En gång när hon följde honom till parlamentet, fick hon ena handen illa klämd i vagnsdörren, som lakejen stängde oförsiktigt, men hon behärskade sig och sade icke ett ord förr än hennes man lämnat henne. Hon ville icke oroa honom, ty han skulle just tala i en stor debatt och behövde allt sitt lugn.

Så småningom åldrades de tillsammans, och sedan Disraelis trogna syster Sarah avlidit 1859, var maken ensam om den store statsmannens förtroende. Han fann snart, att hon även i politiska ting ägde ett gott förstånd, och ej blott som värdinna i hans hem, utan ock som hans rådgivarinna i olika ting, blev hon för honom alltmera värdefull.

Bland de många kvinnor, som beundrade Disraeli, befann sig även en åldrig dam, vilken liksom han själv tillhörde en gammal och förnämlig judisk släkt, men som antagit dopet. Hon skickade honom brev och blommor, vann hans och hans makas vänskap och slutade med att vid sin död testamentera dem sin förmögenhet, vilket satte Disraeli i stånd att betala en del av sina skulder. Återstoden blev mindre betungande, då en av hans manliga beundrare, en stor godsägare i Yorkshire, av ockrarna inköpte alla återstående fordringar och satte ned räntorna över lag till tre procent.

Allt högre steg Disraeli i makt och inflytande. Han blev skattkammarkanslär och ledare av underhuset i lord Derbys kabinett och trädde slutligen år 1868, då denne drog sig tillbaka, i spetsen för regeringen.

Detta år erhöi hans maka titeln vicountess av Beaconsfield, medan han själv förblev mr. Disraeli, av politiska skäl ännu avböjande lordvärdigheten. Ett par år senare beskriver en ung fransk diplomat det gamla paret vid någon festlighet. Han fann "Mary-Ann", som hon kallades av alla människor, så utspökad att hon verkade som en pagod och vid första ögonkastet tog han henne "för en gammal indisk raja". Hon var nu åttio år och bakom

(Forts. sid. 393.)

**EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL**

ALLA SOM BAKA HEMMA
Inse värdet av Ekströms Jästmjöl. Ju bättre brödet har jäst i ugnen, desto bättre, mera välsmakande och lättsmält blir det. Använd därför alltid Ekströms Jästmjöl.
— Cream-Phosphatpulveret med den underbara jäskraften.

SMÄDA ICKE DITT BARNDOMSHEM

TANKAR PÅ BYGGE OCH BO. AV VERA v. KRÆMER.

EN GÅNG OM ÅRET HAR JAG MIN privata högtidsstund, min andakt av ett alldeles särskilt slag. Det har fallit sig så och långsamt blivit till.

Det är då jag står i den stora salen i Bygge och bo, där alla de hemslöjdade ryorna hänga.

Det har tagit år att lära sig begripa vad en rya är, år att se vad som är äkta och sant, hela min generation har ju i den vägen haft att lära, här som i så mycket annat, vad de yngre få till skänks som utkristalliserat resultat.

Det var ett par år sedan som i denna stora sal hos Liljevalchs, som var nästan tom, andaktskänslan för första gången strömmade över mig. Jag gick därifrån lycklig, förvirrad av den nya känslan men med vissheten att nu ha något, som ingen kunde taga ifrån en — glädjen över allt detta svenska, redbara, lugna, sköna arbete, där materialet var färgat av mossor och blad, som vuxit på hemlandets mark, där motiven ibland hade landskapsymboler, där konstnärlig smak och konstnärliga krav låg bakom och där de, som svarat för utförandet var solida, goda, lugna händer, kvinnor, som man visste, ty den verkan har detta slags arbete, hade funnit ro och glädje i verket.

I år tog jag mig den igen, icke utan besvär och inte utan kostnad. Jag ville vara en smula ensam, alltså inte gå på en söndag vilket betydde att jag måste anslå en lunchtimme plus 2 bilar till besöket, betala entré och falla för frestelsen att köpa två tombolanitar och en nyckelring — det sista i den litet marknadsaktiga avdelningen i jordvåningen. Annars gick jag härdad förbi alla putsdukar och burkar och dunkar och knivar, alltsammans undergörande saker, som märkvärdigt nog ändå inte göra livet mindre besvärligt att leva.

Och så kom jag då slutligen till min sal, som var lika skön som någonsin i sin allvarsamma, litet vemodiga arbetsglädje. Ja, den var vackrare, ty av alla främmande lands

bruksföremål äro Italiens — och sådant fanns här i glimmande, mättade, rena färger på de dukade borden — bland de skönaste.

Men det fanns något som oroade.

Stormen.

*De säga, att stormen är vild i kväll,
att vågorna rasa mot klippornas håll.
Stormen? Det är din klagande röst,
som vill väcka till liv ett förbleknat minne,
din knutna hand, som slår mot mitt bröst
och söker mitt döda hjärta därinne.*

MAGDA BERGQUIST.

Utställningen har litet grand svärtat åttiotalet.

Den har i källarvåningen en skräckskrub, som kallas ett rum från åttiotalet. Där kände man igen alltsammans, ja, till min häpnad såg jag samma tavla, en mörkhårig ung dam i gult, som jag sett i en anhörigs hem sedan jag alls först kunde se, ett oljetryck naturligtvis. Där fanns hyllor och fransar och antimakassar och dingelindens —

Men rummet var ändå inte riktigt. Det var inte så! Ett hem på den tiden var inte enbart fult och löjligt, våra föräldrar voro icke fula och löjliga. Strindbergs "Röda rummet" som illustrerats av en av våra unga konstnärer — men det såg inte ut så! En ung människa kan inte veta hur det var. Inför detta rum och dessa dyra illustrationer

finns det ingenting av själ i minnet, ingenting som får ens barndom att leva upp. Samla allt fult på en hand och träng in det på en liten yta och bilden blir falsk. Särskilt det sista — man hade stora ytor att röra sig på på den tiden. Och människorna där talade och gräto och skratade och diskuterade och voro alls inte dumma — i sena tidens bilder av åttiotalet kan man icke se dem för sig, men man kan se dem i anspråkslösa träsnitt i gamla tidningar och tidskrifter.

I mitt eget hem har jag haft en "gipskatt", d. v. s. ett manshuvud av billigt lergods, en löjlig tingest, köpt på en italiensk utställning för summa 1 krona. Jag hade den som ett hän, en elakhet — se här vad det kultiverade södern producerar! Vänner bannade mig och vi kastade i vintaras ut huvudet med de små bruna mustascherna.

Inför den skymt av Italien, som gick så vackert ihop med svensk textil i min stora bönsal med ryamatorna till Sveriges ära, var jag glad att icke mera ha den elakheten på mitt samvete. Men låt oss nu också vara ense om att icke mera smäda de hem, där vår generation kom till — det stämmer så illa överens med kärleken till det som nu är.

Den nyblivna furstinnan Ann Mari von Bismarck, f. Tengbom, i sin vackra bruddräkt i vit velour chiffon utgången från Sidenhuset. Slöjan av gamla brysselspetsar är ett arv inom Bismarckska familjen. Utförlig skildring i nästa n:r av Idun. (Jäger, hovfoto.)

JOFUROL

TEKNISKA FABRIKEN JOFUR, STOCKHOLM.

-BAD befriar Edra rumsvaxter snabbt och effektivt från de skadegörande parasiterna. Finnes i flaskor från kr. 0:75 i alla frö-, färg- och kemikalieaffärer.

E T T K A M M A R S P E L

AV ELISABETH HÖGSTRÖM-LÖFBERG.

UTAN FÖREGÅENDE KNACKNING rörde någon vid dörrvredet, och Eriksson, påklädaren, som givit efter för sin sömnhet och dåsat till på en stol, for upp som en raket, gav en blixtnabb spark åt en toffel, som stod framme på golvet, och stod nästa ögonblick bugande bredvid dörren. Det var inte mer än en, som kunde tänkas drista sig att komma så, och han hälsade henne vördnadsfullt: "Godafton, fru Carr!"

"Goddag — goddag, Eriksson, — jag undrar hur länge jag kan behöva vänta för att få träffa min man?"

"Åh, jag beklagar, men tredje akten har nyss börjat, så det blir inte förrän efteråt, är jag rädd. — Fast kanske ändå, att jag kunde smyga mig in och ge honom ett tecken efter hertigarnas fäktscen. — Men annars kan fru Carr helt säkert utan att bli observerad få en loge — jag skall genast ta reda på en vaktmästare, om jag får lov..."

"Nej — tack — det gör detsamma, jag kan lika gärna vänta här" — hennes röst, som varit vänlig och hövlig slog plötsligt över och blev oförblommerat hänsynslös. — "Men jag vill vara i fred, så försvinn en stund, vart Eriksson behagar!"

"Förbaskade guldsmidda katta", mumlade Eriksson, när han stängde dörren bakom sig, men fru Margit Carr knäppte upp sin päls och gick fram till toilettbordet. Där stodo burkarna med smink och crèmer, salvor och vax, i en imponerande slaglinje och kristallflacornerna gnistrade under den nedböjda ljusarmen. På vänstra sidan fanns en liten hylla för ett blomglas och ett fotografi, hennes eget, taget på deras bröllopsdag för fyra år sedan.

Hon lyfte upp det och betraktade det noga, det var intet tvivel om att det var mästertligt träffat, så som det log med samma spydiga och avvisande leende som det, som mötte henne nu i spegelglaset. Hennes brudräkt hade va-

rit en praktfull stilkäldning med slöjan draperad efter ett gammalt historiskt porträtt, och med sitt mörkröda yviga hår och sina blanka, glittrande ögon kunde hon utmärkt väl ha gällt för en Borgia.

För övrigt var det vanligt att människor, som sågo henne för första gången tyckte sig bestämt ha träffat henne förut, och förklaringen därtill var mycket enkel. Fru Margit Carr, premiäraktörens hustru och den store, så ofta porträtterade och karrikerade finansmannen Haldenbergs dotter, var nämligen sin faders trogna avbild. Blickens vakenhet, näsans kroklinje, som hade mer av papegoja än av örn, hela det semitiska arvet hade tryckt sin prägel på dem båda, fast det hos dottern var mildrat av de blomlika färgerna och ungdomens fraicheur.

Alla och envar, och det var härvidlag inte bara en bekantskapskrets utan en vittfammande, sensationslysten publik från parketten till raderna, hade ansett att Hans Carr efter kräset övervägande hade sålt sig åt den, som kunnat bjuda högst, och att det var en ungefär jämnögd och verkligt lysande affär för båda parterna. Bankirens dotter hade kanske tänkt sig det så själv, men det dröjde inte länge om, förrän hon märkte att hon räknat fel.

Den charmanta villan, där de bodde, var visserligen hennes, och likaså de båda bilarna, men hans gage var betydande, och då han inte på något sätt var fallen för några extravaganser, rörde han sig alltid med sina egna medel, och hade ännu inte haft en check ur hennes bok i sina händer. Med det utpräglade sinne för betydelsen av en självständig ekonomi, som låg henne i blodet, sårade det henne djupt, och hon blev alltmindre nogräknad om sina medel, då det gällde att gå till attack. De vansinnigaste önskingar konstruerades upp, först till hennes bemärkelsedagar, sedan allt oftare och utan särskilt skäl, men när hon väl ägde en sak, som hon beräknade måste ha skrapat hans plånbok för veckor framåt, såg hon inte åt den, om inte för att som en tvååring sätta sig ner och plocka sönder och förstöra.

Som andra unga flickor ur societetens led hade hon kväll efter kväll setat på andra sidan rampen och otåligt bidat att Hans Carr skulle göra sin entré. Och när han väl stod där, med sin långa smidiga gestalt och med en röst, som ljungade så kungligt vred och smekte så förtrollande ömt, då steg emot honom från den mörka salongen en flod av mer och mindre omedveten, glupande erotik. Margit Haldenberg svor snart bakom solfjädern sin tysta ed att han skulle bli hennes, hon hade alla resurser och innan året var ute var saken klar, efter någon strid i hemmet.

Namnet Hans Carr var icke medfött, utan förnamnet var en förkortning av en gammal prästsläkts traditionella Johannes och efternamnet påkommet i harmfylld hast, då dess bärare ännu reste i landsorten och hade mottagit ett brev från sin äldste broder domkyrkoadjunkten att snarast byta namn, om han verkligen ämnade framhärda i sitt syndiga förehavande. Ty han borde väl inse, att han annars kunde vålla obotlig skada åt de båda hans bröder, som tagit faderns kallelse i arv, och gjorde allt för att i kristlig ödmjukhet hålla namnet Carlenius i ära. Besvarat detta brev hade han aldrig, men han hade efter-

kommit deras begäran, och samtidigt strukit ut deras bild ur sitt hjärta. Brevskrivaren var numera domprost, den yngste i landet, och en uppuren talare, vars förmåga att fångla inte blott låg i hans ord, utan i hans ytterst målände och välplacerade gester, på pricken desamma, som från scenen lagt grunden till Hans Carrs popularitet.

De åtta tättkomna Carleniernas barndoms-hem hade varit en liten torftig komministergård i en avkrok av Dalsland. När föräldrarna, långt innan halva skaran var fullvuxen, dogo bort, fanns bara två alternativ att välja på: att besluta sig för den prästerliga banan och överlämna sig åt ämbetsbrödernas barmhärtighet och för ändamålet påbjudna kollekt, eller att knuffas direkt ut i kampen om brödet, lika renrakat utfattig som vilket starbarn som helst. Johannes valde utan tvekan det senare. Han hade alltsedan han var liten varit moderns hjälpare med blomsterrabatter och kryddsängar, och han tog fjorton-årig egenmäktigt plats som elev i en handels-trädgård. Principalerna voro alltid mycket nöjda med honom, ty han hade det rätta, var-samma handlaget, och när han hade nattvakten i växthuset var det ingen fara att temperaturen behövde gå ner och något bli förstört. Så kom han så småningom till huvudstaden, gick i aftonskolor, och blev medlem i en ungdomsförening, som bl. a. spelade teater för att få en sommarstuga, och så kom den dag, då han blev "upptäckt" av den store regisören.

Varpå hans framgång i grund och botten berodde, hade mycket diskuterats. Hans Carr stämde sig själv till ett lydigt instrument, vars uppgift var att återge det, som kompositören hade skapat. Men att ständigt släppa till sitt eget jag och intet undanhålla måste i längden

(Forts. sid. 393.)

I Katarina kyrka i Stockholm sammanvigdes tisdagen den 3 april avdelningschefen i A.-B. Osram, underlöjtnanten i Svea Artilleriegementes reserv Uno Ankarlou och fröken Birgit Brising, dotter till fru Lilly Hemming, född Sjöberg, i hennes gifte med framlidne ingenjören Ernst Brising, Motala. (Håkan Lindqvist, foto.)

I Gustaf Adolfskyrkan i Stockholm sammanvigdes onsdagen den 4 april kaptenen vid Svea Livgarde, friherre Nils Sixtenson Sparre och fröken Eva Bennich, dotter till framlidne disponenten G. E. Bennich och hans efterlämnade maka, född Lilliesköld. (Lamm, foto.)

APM
Uttalas "EPEM"

FILM - PLÅTAR - KAMEROR
— PAPPER — TILLBEHÖR —

Generalagentur: FA. APEM
MALMÖ: Jörgen Kocksgatan 4 — STOCKHOLM: Regeringsgatan 9

APM
Uttalas "EPEM"

KONSTEN OCH VARDAGSGÄRNINGEN

JOHAN SKJOLDBORG, DANMARKS MEST ÄLSKADE DIKTARE.

HÄR NEDAN VILL JAG BERÄTTA ett par personliga minnen av *Johan Skjoldborg*, de danska Husmændenes skildrare. De visa, hur hans diktning mottagits av dem, som den främst vill skildra och vilkas talan den alltid oförskräckt fört.

I norra Jylland, ett par mil väster om Aalborg ligger den stora herregården *Store Restrup*. Den är nu en av Danmarks intressantaste småbrukarkolonier, utformad ungefär som den långt förut skrivna skildringen av en dylik framtidsutopi i Skjoldborgs lantarbetarroman "Per Holt". — Då den siste ägaren råkade i misär, köptes gården av en småbrukareförening, styckades i över 200 småbrukarlotter à 5—15 tunnland — uppkommen vinst fördelades mellan lottinnehavarna till hjälp med byggande och redskap — och där förut ungefär 200 personer med möda fingo sin bärning, leva nu över 1000 lyckliga människor i självägda, idealiska små hem och i ett mönstersamhälle.

Det var en ren fröjd att med rektor B. som ciceron — i den välvärdade herrgårdsbyggnaden finnas en "Husmandsskole", bibliotek, läsesalar o. s. v. inrymda, precis som i romanen; hur Gudi klagat sällan rå annars romanerna på livet! — få gå omkring och ingående beskåda dessa "Husmandshjem", stora och fina som medelstora skånska bondgårdar. Jag fann i varenda ett en bokhylla med böcker, klassisk skönlitteratur och tidens unga diktning. Där stodo ibland rörande slitna band icke blott av Danmarks egna, främsta diktare utan ofta även av Sveriges och den övriga Nordens, Strindbergs, Per Hallströms, Lagerlöfs böcker (ibland på *originalspråket!*) lästa och tummade av arbetsgrova händer.

Till detta har Johan Skjoldborg och hans böcker väsentligt medverkat — hans böcker stodo broderligt med Aakjaers på hyllorna. Jag kände då icke närmare hans författarskap, men så snart hans namn nämndes, drog alltid ett ljusst leende över bokägarens solbrända ansikte. Jag frågade rektor B. om orsaken efteråt, och han sade mig några enkla ord, som jag också vill minnas: "Vi ha många berömda och utmärkta, exklusiva och folkliga, författare i Danmark i detta nu, men knappast någon har som Skjoldborg förstått att kasta konstens, livssammanhangets, skönhetens glädje och förklaring över den fattigaste människas, husmans och tjänares enklaste vardagsgärning. Detta har han gjort på ett för folkets breda lager fattbart sätt, så att hans diktning blivit en värdeskapande realitet i det verkliga arbetslivet. Därför älskar Danmarks småfolk, särskilt småbrukaren, Johan Skjoldborg, vill gärna ha hans böcker på sin hylla och läser dem flitigt." Den fint bildade mannens ord voro f. ö. också de genomströmmade av en stillsam, skyggt återhållen värme.

Då Skjoldborg i början av 1890-talet debuterade med sina banbrytande, realistiska folklivsskildringar, var det först *städernas* befolkning och de s. k. *bildade* klasserna han slog igenom hos, samtidigt som han i flera fall gav dem *en ny syn* på det enkla folket i "kulturens utkant". Men förvånande hastigt blev hans diktning även *småfolkets* egendom. Mer än kanske någon annan nu levandes alstring.

Ett uttryck för den tacksamhet, som Danmarks småbrukare känna inför sin främste

Johan Skjoldborg, de danska "Husmændenes diktare", har nyligen fått Danmarks största författarestipendium och som villkoret av studier utomlands följer med detta, har förf. någon tid slagit sig ner med sin familj i Lund för att studera det för honom främmande och intressanta landet Sverige. Här ges några intryck från hans hem och hans diktning. Bilderna se nästa sida.

skildrare, är det hus på *Løgstør Bakke*, som de genom en nationalinsamling skänkt till diktarhem.

Äkta danskt, med halmtak och storkbo, vitkalkat, ljust och rymligt, ligger det på en höjd utanför den lilla staden *Løgstør*, ej långt från Skjoldborgs födelsebygd, med en hänförande utsikt över den blåa, solskensglittrande Limfjorden, Nordjyllands pulsåder och mångbesjungna slingrande vattenväg från hav till hav, vid vars stränder flera av den jylländska hembygdskiktningens främste inspirerats till sin vackraste diktning. Allt inomhus präglas också av gammaldags dansk, kultiverad smak och "hygge" med allmogeanknytning. Själva pianot har en enkel, speciellt för rummets hållning åstadkommen "allmogestil" i linjer och färg. I denna "Dagligstue" (svenska: *salong!*) skulle rakt inte de vanliga fabriksdussinlinjerna gå in. Ett hundratal oljemålningar och andra konstverk, nästan uteslutande med folkliga motiv och skänkta av konstnärsvänner, fullständiga prydanter av det harmoniska hem, där den om Jacob Knudsen starkt minnande diktaren, omvårdad av fru och dotter, har sin fristad mellan trötande föreläsningsresor.

Han hade helt visst icke nu övergivit detta sitt "yndige" diktarbo, om icke det nyss erhållna Anckerska legatet stadgat en viss tids utlandsvistelse. Då han förut rest såväl i Sydeuropa som Amerika från hav till hav men tyckte sig sakna en del kunskap om det vida närbelägnare, honom alltid starkt intresserande Sverige, tog han sitt parti och slog sig för ett par månader sedan ner — i Lund. Dit har han nu hämtat över fru och dotter, och därifrån ämnar han också i dessas sällskap grundligare än han på en i höstas företagen föreläsningsturné genom Sverige medhann, studera svensk natur och kultur, där utom Skåne, Blekinge, Gotland, Stockholm, Dalarna och Värmland äro de främsta punkterna på programmet.

Men främst gäller det att få en under arbete varande ny bok avslutad. "Vad handlar Eder nya bok om, och vad skall den heta?" frågar jag den gemytliga diktaren, då jag uppsöker honom i hans tillfälliga bostad och arbetsbänk i Lund. "Det blir en pendang till min roman 'Sara', en av mina mest omtyckta böcker, och kommer liksom denna att röra sig om ett psykologiskt motiv. Jag har tillsvidare döpt det lilla jylländska 'Pigeboen', vars växlande livsöden och vemodiga historia boken skall skildra, till 'Lene', så länge — 'men det kan godt være, at den Lille faar et helt andet Navn, inden hun blir 'holdt over Daaben'', säger diktaren med en karaktäristisk, skålmsk glimt i de pigga ögonen. Boken ingår förresten i en serie av fyra hembygdsskildrande verk från Nordjylland, som han länge planerat och förarbetat, och vars första del han

nu i Sverige hoppas lyckligen fullända. "Men nu vil jeg ikke sige mere; og nu maa jeg til igen!"

För de flesta svenska läsare torde dock en ytterligare presentation av Johan Skjoldborg och hans litterära position icke vara ur vägen. Hur välkänd och uppburen han är av hög och låg i sitt hemland, känna vi här i Sverige i allmänhet förvånande litet till hans liksom hans store diktarbroder Aakjaers diktning.

Kortast och bäst — det finnes i Danmark massor av litteratur om Skjoldborg — ger jag kanske hans väl markerade position i den danska litteraturen genom att citera, vad den framstående kännaren och kritikern särskilt av den jylländska litteraturen *Richardt Gandrup* nyligen skrev i sin essaybok "Døgnet og Tiden" med anledning av utgivandet på Gyldendals av en sammeluupplaga av Skjoldborgs romaner och noveller. Det är på samma gång en liten livsskildring och en kort och träffande litterär placering:

"Då Johan Skjoldborg i mitten av 1890-talet tillryggalade sin via dolorosa från den ene förläggaren till den andre för att få sin roman "En Stridsmand" utgiven, anade ingen — inte ens diktaren själv — vad denna bok skulle bli inledningen till. Mycket motsträvt — väl närmast för att få fred — gick den nu avlidne förlagsbokhandlaren Julius Gjellerup in på att taga boken i kommission, emot att Skjoldborg själv köpte papper och ombesörjde tryckningen. Vilhelm Lassen (dåvarande redaktören, sedermera finansministern), som hyste intresse och vänskap för den unge nordjylländske diktaren, räckte honom en hjälpande hand, och slutligen kunde boken utsändas, tryckt i "Aalborgs Amtstidendes" tryckeri.

Redan under lång tid förut hade en rad av folkliga skribenter behandlat allmogens liv och villkor, och när därför "En Stridsmand" väckte så stor uppmärksamhet, som fallet blev, var orsaken icke att söka i ämnets friskhet utan i den konstnärliga kraft och hållning, som präglade boken. Här fanns ingen inskränkt naivitet, ingen banal sentimentalitet, ingen ynkelig klagan. Här skildrades väl fatigdomen och slitet, nöden och kampen för brödet; men mitt i alltsammans stod en *man*, en människa, vilkens värde icke förringades av de hårda villkoren, en lycklig man, vars liv var en oavbruten kamp, som slutligen förde till seger, kort och gott: en stridsman.

Med denna bok blev dansk allmogediktning från att vara kliché och agitation förd fram till att bli konst och sanning. Och liksom den i Skjoldborgs produktion efterföljdes av en hel rad präktiga verk, efterföljdes diktaren själv av en rad författare, vilkas diktning var

Potatis, stekt i REYMERSHOLMS KRONOLJA

är en delikatess. Alla förståndiga husmödrar underlåta ej att göra ett första försök. Begär kokbok hos Eder handlande eller från oss.

Insänd denna kupong till REYMERSHOLMSBOLAGET, Kronoljeavdelningen, HELSINGBORG och Ni tillställs gratis en nyredigerad, aktuell och praktisk kokbok

Namn: _____

Adress: _____

DIKTAREN JOHAN SKJOLDBERG PÅ JYLLAND OCH I LUND

Johan Skjoldberg vid sitt arbetsbord i Løgstør.

Exteriör av Skjoldborgs hem.

Dagligstuen på Løgstør.

Skjoldborg med fru och dotter i det tillfälliga hemmet i Lund.

En vrå av matsalen i Skjoldborgs hem i Løgstør på Jylland.

en fortsättning av hans egen och — trots rik mångfaldighet — samlade sig till en epok, och en mycket betydelsefull sådan, i dansk litteratur." —

Författaren syftar på den i Danmark så rika s. k. "Hjemstavnsdigtningen", representerad främst, utom av Skjoldborg, av namn som jylländarna *Aakjaer* och *Johs V. Jensen* i hans flera samlingar "Himmerlandshistorier" och själländaren *Gravlund*, en rik och värdefull diktning, om vilken vi här i Sverige i allmänhet ha förvånande ringa kännedom och till vilken vi ha ännu mindre motsvarighet.

Det skulle föra för långt att ens nämna namnen på de Skjoldborgs verk från novellsamlingen "I Skyggen" 1893 till "Mulm og Gry" 1927, som i början voro banbrytande för denna rika, folkliga diktning och framgent några av dess vackraste och värdefullaste inslag. Jag nöjer mig med att med avseende

på deras art citera, vad som skrevs i *Svenska Dagbladet* 1917, då Skjoldborgs kvantitativt och kanske även kvalitativt rikaste roman "Nye Mænd" utkom:

"Mera av optimism har icke på länge pressats in mellan ett par bokpärmar. Man kommer ihåg Björnson, och man känner sig icke generad på författarens vägnar utan bara gläds åt likheten och åt att i dessa det skandinaviska utbytandets tider en sådan vacker gåva kommit till oss från vår granne på andra sidan Sundet." Det är Jylland, dess natur och folk, dess sega hedodlare

och tusende trogna slitare, som med värmande kärlek skildras av en som utgått från deras egna led och som vill resa dem och deras hårda samhällsnyttiga liv ett äreminne:

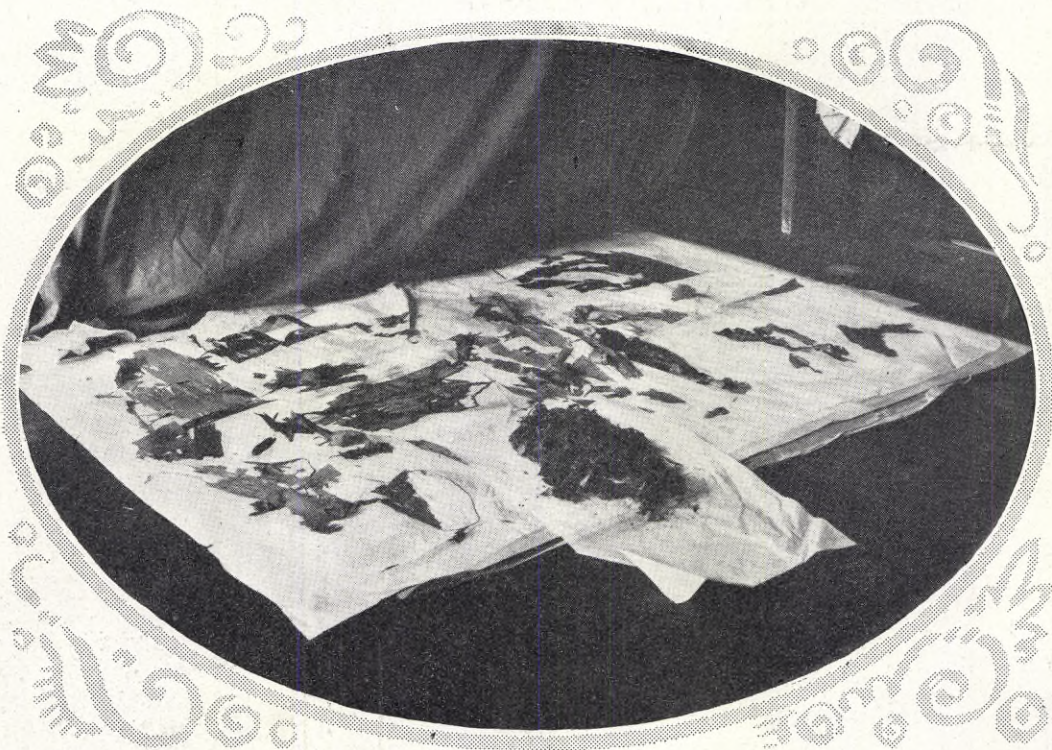
"— en Bauta paa Heden, et Minde fra en, som kendte dit Liv og forstod det."

GUNNAR FURULAND.

HUR TIDENS TAND HEJDAS

KROSSAT PORSLIN, RIVNA FANOR,
TRASIGA MATTOR OCH FÖROLYCKADE
DOCKOR, ALLT ÅTERSTÄLLES.

Att bota revor, sammanfoga sönderslaget porslin, göra
trädslika äkta sjalar och mattor hela igen och gamla,
avhållna dockor lika fina som då de kommo ur boden
— det är många konster att lära, innan man blir expert
på sådana områden. Här nedan ser man en smula hur
det går till och på sid. 391 läses därom.

“Rivna fanor, segertecken” — får Livrustkammaren ofta ta hand om i det mest fragmentariska
skick. Resterna på bilden hittades vid Riddarholmskyrkans restaurering i gamla pukor, i vilka
segertroféer nerlagts och fått multna. De ha sedermera restaurerats till de ursprungliga fanorna.

En åtråvärd äkta sjal stoppas, ett tålmodsprövande arbete.

Oldfrun för Livrustkammaren, friherrinnan Lily Sparre, lagar ett schabrak, som tillhört Gustav III.

Fru Maria Leander Engström har haft 3000-åriga krukor
från Kina i sina konstförfarna händer.

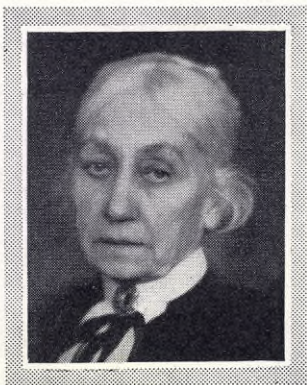

Dockkliniken lagar
dockorna, så att de
bli “precis som de
ha varit”.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

AMANDA TORNERHIELM.
F. Gistrand, Stockholm. Änka efter kronolänsmannen Carl Wilhelm Tornérhielm.
85 år den 21 april.

IDA JUNGBERG.
F. Engströmer, Uppsala. Änka efter stationsinspektoren C. E. Jungberg, Uppsala.
80 år den 24 april.

PAMELA HAMMAR.
F. Stenson, Halmstad. Änka efter ångbåtskommissionären Fahle Hammar, Halmstad.
75 år den 24 april.

JAQUETTE LEUHUSEN.
F. frih. Leijonhufvud, Örebro. Änka efter översten, frih. C. H. Wilhelm Leuhusen.
70 år den 22 april.

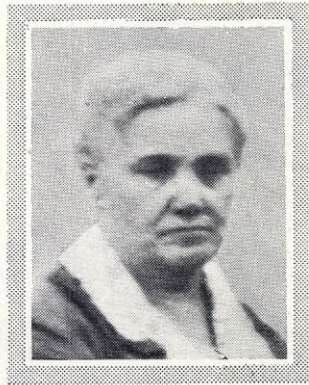
JETTA DEHLGREN.
F. Malmgren, Stockholm. Måka till regementspastorn, fil. dr Alfred Dehlgren.
70 år den 24 april.

LEONTINE von WACHENFELDT.
Fröken, Karlstad. Dotter till r:e lantmätaren A. F. von Wachenfeldt och hans maka, född Ekelund.
65 år den 20 april.

MARIA BOHMANSSON.
F. Thomée, Malmö. Måka till f. d. regementsläkaren, dr Magnus Bohmansson.
65 år den 22 april.

ANNA HALLING.
Fröken, Stockholm. Föreståndarinnan för linneförrådet hos H. M. Konungen i 30 år. Dotter till disponenten C. F. B. Halling.
65 år den 23 april.

ELLEN BREITHOLTZ.
F. Björnström, Stockholm. Måka till översten och f. d. chefen för Svea artilleriregemente Axel Breitholtz.
65 år den 24 april.

HEDVIG HOLMQUIST.
Fröken, Eskilstuna. Slöjdlärarinna. Dotter till med. dr Fredrik Holmquist och hans maka, född Holmquist.
60 år den 23 april.

ALFHILD WULFF.
F. Ekman, Malmö. Måka till läroverksadjunkten Ernst Wulff, Malmö.
60 år den 23 april.

ERIKA NORDSTRÖM.
F. von Oldenskiöld, Stockholm. Måka till ingenjören Ernst Nordström.
55 år den 22 april.

SIGNE RYDHOLM.
F. Kellgren, Frånsta. Måka till kyrkoherden i Torp Oskar Rydholm.
55 år den 23 april.

EDITH NORDENBLAD.
F. Dahlqvist, Lindesberg. Änka efter kyrkoherden Ludvig Nordenblad, Lindesberg.
55 år den 23 april.

JEANNA LUNDGREN.
F. Sandberg, Härnösand. Måka till förste provinsläkaren, dr Carl Lundgren.
55 år den 24 april.

GERDA THERMANIUS.
F. Callmander, Hallsberg. Måka till disponenten Alfred Thermanius.
50 år den 20 april.

MARIA BERGENDAHL.
F. Fägersten, Köping. Måka till disponenten John Bergendahl.
50 år den 21 april.

ANNA EHRENKRÖNA.
F. af Ekenstam, Hedemora. Måka till häradshövdingen, frih. Philip Ehrenkröna.
50 år den 22 april.

HELMI af EKENSTAM.
F. Bremberg, Solberga, Älvsjö. Måka till disponenten Joel af Ekenstam.
50 år den 22 april.

GERTRUD CEDERWALL †
F. Orling, Älvsjö. Måka till skulptören Gustaf Ivar Cederwall.
* 1875, † den 21 mars.

Mor får beröm

varje gång hon trakterar de sina med hembakad Rumfordtårta, ty alla känna genast att den anrättats med

RUMFORD

— hälsosamma — Bakpulver

STEINWAY & SONS

Flyglar och Pianinon

Den oöverträffade förebilden för hela världens pianofabrikation

Ensamagentur:

LUNDHOLMS PIANOMAGASIN

STOCKHOLM - Brunkebergstorg 24

Min man berömmar mitt kaffe.

Alla de bästa
Alla de goda

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56
och Sö. 4867.

Etablerad 1875.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Badstugugatan 4.

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30
och Sö. 15735.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund
Herkulesgat. 14, f. d. Lilla Vattugat. 14
Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576.

Specialitet: Familje- och arvssaker, Bortredningar och testamenter. Även skriftliga förfrågningar.

RIPOLIN Linoleumfernissa

Över hela världen enkönd såsom den förnämsta existerande fernissan. Ripolin Linoleumfernissa är mycket lättstruken och torkar hastigt — struken på kvällen är den torr tills morgonen. Den bildar ett segt, fast skikt med hård, blank och slitstark yta, som icke spricker och icke vitnar, utan bevarar sitt fräicha utseende.

Ripolin Linoleumfernissa mångdubblar mattans livslängd, höjer dess utseende och gör den lättare att hålla ren. Ripolin Linoleumfernissa sparar därigenom husmoderns tid och krafter och ökar rummets trevnad. Ripolin Linoleumfernissa är avsevärt hållbarare än andra fernissor. Följ bruksanvisningen å burken!

Överbliven fernissa kan förvaras i burken utan att förstöras.

Finnes hos varje välsorterad färg-handlare. Begär prospekt, som sändes gratis från

LE RIPOLIN

(avd. 2)

Kungsträdgårdsg. 18, STHLM.
Tel. 5285 o. N. 118.

Hur tidens tand hejdas.

— DET HÄR ÄR VÅRA TROFÉER, säger friherrinnan *Lily Sparre* entusiastiskt. För den på området obevandrade liknar det förevisade mest av allt en liten hög lump, som t. o. m. skulle försmås av en avancerad lump-handlare. Men när man får veta lumpens ärorika historia, när det berättas, hur den som fana erövrades på "Narvas hed, på Leipzigs slätter" — ser den annorlunda ut.

Friherrinnan Sparre är eld och lågor över våra historiska skatter. Hon är oldfru för Livrustkammaren och residerar jämte några medhjälperskor i Livrustkammarens konserveringsverkstad för textilier, som är inrymd i Owenska huset på Kungliga Myntets tomt vid Hantverkaregatan.

Här ligger t. ex. på ett bord en fana från Karl XIII:s tid. Den har ursprungligen bestått av vitt siden, som nu är sönderfrätt av tidens tand. Sidenet är i remsor och småbitar. Vad skall man göra åt en sådan sak?

— Först tvättas den, berättar friherrinnan Sparre. Man lägger den på vaxduk och spoljar över den med vatten tills vattnet blir klart, varpå den får torka. Det är som om silkesfibrerna fingo nytt liv av vattnet. Sedan uppfodras fanan på ett slags mycket tunn chiffon, som kallas crepelin och kommer från Lyon. Det färgas i motsvarande färg som fanan och göres styvare medelst cellit, en cellulosalösning, och träcklas därefter på fanan; träcklingen sker dels i kanterna, dels vid varje hål eller bristfällighet, — det finns fanor, som bestå av idel hål och revor. Crepelinet är så tunt och fint, att det knappast kan ses med blotta ögat, även om det är träcklat på båda sidor om fanan, men det är i alla fall så starkt, att det lär tåla en påfrestning om 20 å 30 kilos tyngd innan det brister. Träcklingen göres med särskilt konserveringssilke, tunt som sysilke, men som delas i tolv delar, varigenom det blir osynligt vid träcklingen. På den allra senaste tiden har emellertid friherrinnan Sparre fått in ett annat, utomordentligt fint silke direkt från Kina, som troligen är sådant det kommer direkt från kokongen.

Här finns många trasiga och lagade relikter. Ett ståtligt schabrak från drottning Kristinas tid ligger där, med revor och hål och väntar på konstförfarna händer. Och så ha vi troféerna, som ligga sorterade i pappådor på en hylla, alldeles som skjortaskar i en herrkiperingsaffär.

När locket kommer av en ask får man en stark påminnelse om alltings förgänglighet. Dessa smålappar skola läggas ihop som ett pusslespel, tills det blir en fana eller vimpel eller något annat. Det är svårt och ibland ser det omöjligt ut. Men det omöjliga tar bara litet mera tid än det som är svårt — när man har den verkliga kärleken till arbetet. Och det har friherrinnan Sparre.

Hon drömmer om den dag, då Livrustkammarens skatter icke såsom nu behöva ligga magasinerade till glädje för ingen. Den dag då Livrustkammaren får sitt eget hus.

IDUN

Mäst Samuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av

Redaktör:

Frithiof Hellberg

Eva Nyblom

Redaktionen: ... kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Norr 9803 — Norr 402 | Norr 1602 — Norr 6147
Verkställande direktören | Annonskontoret: Norr 6147
Norr 4304 | Annonsschefen: 1646

IDUNS ANNONSPRIS:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre intill bred textspalt, 40 öre å övriga sidor e. t.
Helmarg. 55:—, halvmarg. 30:— pr gång. Lediga
platser och platssökande 30 öre, minimipris 3: 60.

IDUNS PRENUMERATIONSPRIS:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år 17:—	Helt år 15:—
Halvt år 9:—	Halvt år 8:—
Kvartal 4:50	Kvartal 4:25

Excellent

torrchampone-
ringsmedel, gör
håret rent, luf-
tigt, vackert,
silkeslent.

Gahns
Upsala
KUNGL. HOVLEVERANTÖR

Unga, spänstiga flickor

tycka om att cykla. Det är en härlig, stärkande sport. Överallt ha de användning för sin cykel. I staden till skolan — på landet till posten, till badet, i skogen, ja, vart de skola ha de bruk för den.

Den bekväma körställningen och lätta gången värdesätta flickorna särskilt — och göra klokt i att välja en velociped från

WIKLUNDS

Paris — Wien — London

och andra ledande modecentra ha besökts av våra modeexperter — en mångfald nyheter ha redan inkommit, och dagligen komma nya sändningar.

Paul U. Bergströms ^{A/B}

Hötorget 13 Drottninggatan 74 Hornsgatan 54

Ansträngande sport

av vad slag det vara må, medför många faror för Eder hud. Ni transpirerar, sol, luft och regn såväl som damm och smuts skada Eder hy. Särskild uppmärksamhet och noggrann vård är nödvändig för att skydda Eder hud mot skada och orenhet. Av största vikt är därför Edert val av tvål och här uppfyller vår Kaloderma-tvål alla anspråk, man kan fordra, för värden även av den mjukaste och känsligaste hud.

KALODERMA
TOALETT-TVÅL
F. WOLFF & SOHN

Ringa arbete — överlägset bröd

Det är vad Marta ger Eder. En gång prövad, är den outhärlig för varje hem. Synnerligen lämplig för färs- och korvberedning.

Norrahammars
Degknädningsmaskin
MARTA

Pris från Kr. 20:— i järn- och
bosättningsaffärer.

NORRAHAMMARS BRUK,
NORRAHAMMAR.

Broschyr sändes gratis och franko.

ANVÄND ALLTID
ZEBRA
FLYTANDE Ugnsvärta

kallad

"ZEBO"

eller

ZEBRA
PASTA Ugnsvärta

Sparar tid och arbete.
Bekvämt att använda.
Giver en djup svart glans.

Fru Maria Leander Engström har också tagit till sin specialitet att rädda gamla skatter undan förgängelsen. Hon har alltsedan sin makes, målaren Leander Engströms död ägnat sig åt att reparera gammalt porslin och fajanser.

Det är gamla 1700-tals tallrikar, ostindiskt porslin och mångtusentals krukor, som fru Engström har under behandling. Det mesta lagas med gips, som behandlas med en del vätskor tills det blir hårt, — ibland användes även porslinslera — och som sedan glaceras, eventuellt målas. Fru Engström har lärt sig konsten av konservator Gräns vid Lunds kulturhistoriska museum.

— Men måla och skulptera kunde jag förut, berättar hon för Iduns medarbetare. Skulptera gjorde jag redan som barn. Min far hade ett tegelbruk, och jag brukade forma små skålar av lera och sedan smyga mig upp till brännugnen, vilket var strängeligen förbjudet. Dit kom jag med förklädet fullt och fick många gånger bannor utan resultat.

Medan min man levde tänkte jag icke ens på att laga mitt eget porslin, men sedan, en dag, när det gällde att finna något lämpligt yrke, fick jag en ingivelse, när jag öppnade ett skåp med gammalt trasigt porslin. Nu — ju trasigare en sak är, desto större glädje är det att göra den hel igen. Och se här säger fru Engström och visar en 1700-talsvas. Det är min egen vas och jag måste erkänna, att den är mig mycket kärare nu än då den var oskadad.

Det svåraste är att få fram den rätta färgtonen på ostindisk målning. Det går inte riktigt, men det blir ganska likt ändå. När det gäller museiföremål, får man inte måla den nya biten i de ursprungliga färgerna. Den får bara hållas i en färgton, som inte allt för mycket sticker av. Det är meningen, att en forskare genast skall kunna se vilket som är nytt och gammalt i pjäsen, varemot en icke-specialist inte bör märka någon lagning alls.

I Föreningens för Rationell Hushållnings konststopningsverkstad vid Västmannagatan kan man få sina äkta mattor lagade, så att de se alldeles felfria ut. Har man en äkta schal, som skadats av mal eller fått andra hål, så kan den bli så fin att inte den mest granntyckte skall kunna upptäcka några skavanker.

Lagning av dockor är också i många fall en uppgift, som kan betecknas såsom räddande av relikter, berättar man på Nordiska Kompaniets dock-klinik.

— Hit kan komma dockor utan både ögon och näsa, armar och ben, och de skola lagas så att de bli "precis som de ha varit". Kan- ske en gång för tjugo år sedan. Sedan dess ha dockorna förändrats så grundligt, att det knappast finns ett huvud, än mindre armar eller ben som likna vad som förekom på en välutrustad docka på den tiden. Att dockan understundom i lagat skick kan ställa sig åtskilligt dyrare än den en gång i tiden var i inköp är emellertid något, som man måste räkna med. PÉRA.

Välj er ett yrke.

(Forts. fr. sid. 381.)

na, som verkar i ett hem måste naturligtvis känna att på hennes yrkesskicklighet beror hemmets ekonomi i hög grad. Och vi hålla på att komma fram till att utbildningsmöjligheter bjudas över hela landet. Jag kanske inte i detta sammanhang borde tala om mina yrkeskolor, som funnits i femton år och därifrån numera de stora ateljéerna i Stockholm äro vana att taga sina syflickor. Vi vilja uppodla en sykultur i Sverige och nu äro vi på god väg, sömnadsyrket har tagit ett kolossalt uppsving de senare åren. Varför skulle inte svenska flickor, som ha naturliga anlag för sömnad, uppläras till att kunna upptaga tävlan med de duktigaste i utlandet. Vänta några år till, få vi se. Och där är väl bland många

Dåsighet och Olust

är enligt vetenskapen bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter som måste rensas bort.

Fruksalt-Samarin renar effektivt blodet, befriar magen och tarmarna från osunda samlingar, utdriver den skadliga urinsyran från kroppen, är välgörande för levern och njurarna.

Fruksalt-Samarin utför en grundlig invärtes rengöring vilket sätter kroppen i god form, därför är det hälsobringande att dagligen dricka Fruksalt-Samarin. Pris pr fl. kr. 2.50 säljes å apotek, hos Drog- o. Färghandlare m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

Vid möblering och
bosättning rekommenderas ett besök i
utställningslokalen
Kungsgatan 35,
Stockholm,

DAVID BLOMBERG

Katalog och kostnadsförslag.
Renoveringar.

EN BOK FÖR NUTI-
DENS KVINNA

om hennes fysiologi o
hälsovård i alla åldrar

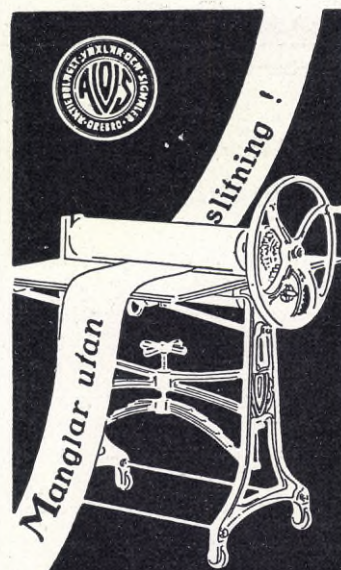
Kvinnohygien

av Prof. Kr. Brandt

Övers. av Vera v. Kraemer

Illustr. Kr. 2:50

Wahlström & Widstrand

AVOS

är den idealiska mangeln för hushållet. Svenskt material och svenskt arbete, tyst och lätt gång, patentkonstruktion, som hindrar klädernas slitning — allt detta ställer Avos främst. Om ej Eder handlande för den, tillskriv

AVOS, Örebro.

— Kommer du från en skogspromenad, eftersom den hy är så frisk, vit och skär?
— Nej, kära John, jag har tvättat mig med Björktvål Prins av Parma, vilken är den underbaraste skönhetsvål jag vet.

Björktvål

Prins av Parma

— med björkens friskhet och rosens doft, överfettad och sammetslen — innehåller den för hyns förskönande så underbara björksaften i förening med finaste växtoljor och balsamiska medel. Tillverkad under kontroll av Håkan Sandqvist, Professor i kemi vid Kungl. Farmaceutiska Institutet, är den vår tids förnämsta skönhetsvål.

Ungdomlig skönhet — Eder belöning.

I alla tvålförande affärer till 75 öre

Fabriksbolaget Parma - Stockholm

M. ZADIG - MALMÖ

H. M. Konungens Hovlev.
Nederlag i Stockholm: Regeringsg. 27.
,, i Göteborg: Chalmersg. 20.

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Deltag i N. K:s Modefärgsomsöstning!

andra ett yrke för dem, som annars suttit som hemmadöttrar.

ELISABETH KREY-LANGE.

En stor statsmans hustru.

(Forts. fr. sid. 384.)

henne stod Disraeli, som var sextioåtta. Han var blek under sminket och de glesa lockarna i pannan voro svartfärgade. På bröstet bar Mary-Ann en stor medaljong med sin makes porträtt. Fransmannen tillägger: "Paret verkade löjligt men på samma gång rörande."

Innan året gått till ända hade en kräftsjukdom, av vilken hon länge lidit, lagt lady Beaconsfield i graven. Disraeli sörjde och saknade henne djupt. Han kastade sig nu med ökad iver in i politiken och skulle under de år, som ännu återstod honom, vinna sina mest lysande triumfer som statsman: inköpanDET av kedivens aktier i Suezkanalen och framför allt Berlinkongressen, där han åstadkom en för England fördelaktig uppgörelse och under allmänt jubel återvände hem medförande "peace with honour", och på samma gång "skyddsrrätten" över Cypern. Han mottog nu earlvärdigheten, efter att ha gjort sin drottning till kejsarinna av Indien.

Då han avled i april 1881 lät drottning Victoria smycka hans grav med en krans av gullvivor från ön Wight. Den bar inskriften: "Hans älsklingsblommor." Troligen hade han själv i livstiden förklarat dem vara detta, därför att drottningen just tidigare skickat honom friska gullvivor, som hon själv plockat. Gladstone, som alltid var kritisk då det gällde den store motståndaren, frågade vid begravningen sin bordsgranne lady Dorothy Nevill: "Säg mig, lady Dorothy, på hedersord har ni någonsin hört lord Beaconsfield uttrycka någon speciell beundran för gullvivor? Den stolta liljan var enligt min tro mera i hans smak."

Fröknarna Flachs och Almströms dräkter å omslaget liksom samtliga dräkter till Livbojens soaré hade förfärdigats av Märthaskolan.

Ett kammerspel.

(Forts. fr. sid. 386.)

verka förödande, och han kände det också och blev rädd. När han på natten efter slutad tjänstgöring kom hem till sina tysta rum, då tyckte han, att hans bröstorgän välvde sig över ett enda tomrum, varifrån ingenting längre strömmade ut, utan där det endast ekade ett virr-varr av repliker. Skulle han kunna fortsätta att leva, och att leva var för honom att arbeta, då måste han se till att få det fyllt igen, men hur? Mot vänskapen hade han blivit kritisk, och mot kärleken, sådan han brådskande och alltför lättvindigt hade förvärvat den under sina mellanakter, kände han endast avsmak. Omgiven av människor, som han jämt och ständigt var, var han i själva verket alltid ensam, och han hade blivit det så ohjälpligt naturligt, utan att på något sätt förskansa sig i självtillräcklig isolering. Men äktenskapet, det egna hemmet, en mötesplats till vila och förtroende, där skulle han kanske kunna bli botad och hjälpt? Så kom då Margit i den rätta och beredda stunden, hon var het och aggressiv, och han var inte svår att vinna.

Bägge hade de sina färdiga önskelistor. Ro, förstående, en fridlyst vrå stod det på hans, men hennes hade idel röda bokstäver och överst stod där inbränt: erotik. Just dessa känslor, som det hörde till hans konst att så att säga skramla med, och som han fruktade som döden, att de kanske skulle bli en återklang av något redan spelat, fordrade hon som tributer. Han i sin tur hade varit otroligt enfaldig, ty han föreställde sig faktiskt att kvinnorna bak hemmets murar alltid voro goda, alltid motsatsen till de små intrigerande och oblyga sujetter, som han måste visa alla tag-

Glad och belåten!

Då husmodern är ute och gör de dagliga uppköpen, känns det skönt att veta att

NATIONAL-KVITTOT

för varje köp finnes i handväskan
Det lilla National-kvittot omtalar för henne

var varan köpts
vad den kostat
när den köpts
om den är betald
samt
vilket biträde
som expedierat.

Alla dessa uppgifter hava stort värde då hushållsboken skall föras, eller då en beställning skall upprepas.

AKTIEBOLAGET

NATIONAL KASSA REGISTER

Generalagent Johan Sande

STOCKHOLM

Gör kort hår! - livslångt!

TORRT
FETT
EXTRAFETT

$\frac{1}{4}$ flaska 3: 50
 $\frac{1}{4}$ flaska 2: 25

Långt eller kortklippt hår är en tids- eller modefråga, livslångt hår eftersträgas av alla.

En garanti för att intill sena år kunna bevara sitt hår livskraftigt och ungdomligt vackert är att vårda det rationellt med det effektivaste medel man känner: Doktor Dralles Birkenwasser. Detta hårmedel innehåller bland ett flertal för håret välgörande ingredienser även ett extrakt av björksaven, som sedan urminnes tider varit känd för sin livgivande kraft och ännu ej övertäffats av något annat medel mot hårsjukdomar och håravfall.

Välj Vad Världen Valt:

Dr. Dralle's Birkenwasser

PARFUMERIE GEORG DRALLE, STOCKHOLM

gar för att hålla undan, och han kom alldeles ur läge, då han varnade att skillnaden var ganska ringa.

Margit var inte bara nyckfull och obehärskad, utan också småsint på ett sätt, som förbluffade honom, så att han blev stum. En morgon, då hon fått ett anfall av huslighet, hade hon dragit honom med sig på torget, och han hade häpnat vid att höra hur hon prutade med månglerskan om några hekto murklor, hon, som utan att blinka pungade ut med tusental till sin körsnär. Sådan var nu hennes natur, och hon rådde inte för det, men det var den oerhöda missräkningen, som kom henne att förlora all kontroll över sig själv. Intet av det hon med spända sinnen hade njutit av från sin parkettstol hade hon fått, inte den oförligenliga handkyssen, inte det upprörda viskande tonfallet, bakom vilket man anade en svallvåg av passion, hon hade blivit skamligt lurad på den dyrköpta biljetten, och bakom järnridån kom hon inte, om hon så slog sina knogar blodiga.

Och medan han fortsatte sitt trägna, målmedvetna arbete vid teatern uppförde hon inom sig själv den försmådda kärlekens tragiska skådespel, alltmera trotsigt förbittrad och färdig att företa sig vad som helst. Ingen må emellertid tro att hon tillbringade tiden i någon suckarnas allé, hon körde sin bil, hon dansade och red, och flirtade till höger och vänster, så man till och med i hennes toleranta kotteri begynte skaka på huvudet.

Nu satt hon alltså i hans klädloge och väntade otåligt att föreställningen skulle bli slut. Efteråt skulle det hållas en fest för en kamrat, som firade sin femtioårsdag, och Hans hade sagt till att han inte skulle komma hem förrän sent. Själv var hon inviterad till en middag, och hon hade mycket riktigt åkt dit och bländat sällskapet med en tip-top Pariser-klädning i kornblå paljett, för att sedan efter fisken skylla på ett illamående och bege sig hit. Förresten var det sant att hon inte mätte väl, det hade plötsligt kommit över henne en rent isande ångest inför framtiden, för i morgon och alla de tomma dagar, som skulle följa därefter i ett samliv som deras. För första gången i sitt liv reflekterade hon på att själv göra ett offer, men hon vågade inte dröja, ty då visste hon att det skulle gå över, och hon skulle åter steln till.

Nu — där stod han i dörren, sminket gjorde ännu hans ansikte oigenkännligt och en sammetskappa hängde över ena skuldran, men blicken var hans egen, och när den fästes på henne, stramades den till. Återigen något förnuftslöst och förödmjukande påhitt, tänkte han, och han frågade kort:

"Nå, vad är det, du vill ha?"

"Vad jag vill ha. — Jo, — dig själv!"

Värjan, som hängde kring hans midja, klirrade till mot sitt gehäng, då han hastigt, lystrande, vände sig om, hennes svar hade brutit fram som ett rop, och fast det var helt lågt hade det skurit tvärs igenom hennes innersta. Skådespelaren, som ännu för några minuter sedan levde i sin konst, hajade till och tänkte rent mekaniskt: Just det tonfallet, så fullt av utmaning och hat och längtan, skulle Doris Lindau ha haft i vår slutscen därute!

Men strax därpå ljöd åter hennes röst, lika kylig och tillknäppt som vanligt:

"Skulle du inte vilja mankera den där födelsedagsfästen, och gå med mig ut och dansa litet, utan något annat sällskap?"

"Det är omöjligt, Margit, det borde du förstå — det är ju en av mina bästa kamrater. — Men om du önskar kan jag säkert ta dig med mig, fast jag undrar, om det skulle ge dig något större nöje..."

"Om jag önskar — jag önskar bara ett, och det är att jag sluppe se dig mer för mina ögon! Stanna du här bland dina sminkburkar och deklamera framför spegeln bäst du vill — komediant!"

Hon ryckte till sig sitt porträtt från hyllan, tog pälsen över armen, så den släpade mot golvet, och sprang ut. Hans Carr bjöd inte till att hindra henne, han hade bara en känsla klar, och det var att nu var han trött, så fruktansvärt uttrötad som efter det tyngsta dagsverke.

Eriksson, påklädaren, kom in och förvandlade honom skickligt och snabbt från medeltida borgherre till en slätrakad gentleman i svart, och han tog sin hatt för att som bestämt bege sig till festen. Men när han stod i dörren vände han om och gick fram till fätöljen, där Margit hade suttit. Där låg en liten knypplad näsduk och spred sin ånga av heliotrop, och han tog upp den och tryckte den ett ögonblick tätt mot sitt ansikte. — Men i det nästa tycktes doften honom plötsligt kväljande, och inom honom rann en annan längtan upp, längtan långt, långt tillbaka, till de obemärkta, strävsamma dagar, då lukten av mylla i stället steg mellan hans händer. Ingenting på jorden föreföll honom just nu så ouppnåeligt eftersträvansvärt som att få gå i aftonsvulkan med den tunga vattenkannan genom grönsakslanden. Troget hade han tjänat sin konst, och uppåt hade den fört honom, men ett stod honom klart: han hade fått betala sitt pris, och det var lyckan.

Från den 1 april

SÄNKTES *Kayser* -strumpor,
priserna betydligt å alla

från Kr. 8:— till Kr. 7:50 per par

„ „ 10:— „ „ 9:— „ „

„ „ 12:— „ „ 11:— „ „

trots stegrade materilalpriser och
höjda arbetslöner inom branschen.

Denna stora prisnedsättning företages endast för att ytterligare öka kundkretsen och göra det möjligt för alla att använda dessa världsberömda strumpor och övertyga sig om deras utomordentliga egenskaper, både med avseende på elegans, passform och hållbarhet.

Finaste helsilke. SLIPPER HEEL.* Alla moderna färger.

Kayser

I alla ledande affärer.

* Inreg. varumärke.

NERVSTÄRKANDE ENERGIBILDANDE KRAFTGIVANDE

Såsom stärkande medel har

PHOSPHO-ENERGON

sedan länge stått i främsta ledet. Phospho-Energon är framställt direkt ur hjärn- och nervsubstans, är ingående kliniskt prövat och har av de förnämsta in- och utländska läkare givits de amplaste lovord.

Särskilt vid behandlingen av nervositet o. nervösa svaghetstillstånd har Phospho-Energon givit utomordentligt gynnsamma resultat. Phospho-Energon verkar icke "ögonblickligen nervlugnande och rogivande" — försvagar och sliter därför ej nervsystemet — utan det uppbygger under kurens förlopp på ett naturligt sätt hela nervsystemet, stärker organismen och ger åt överansträngda och försvagade personer det tillskott av energi och självförtroende, som är oundgängligen nödvändigt för övervinnandet av nervositet och därmed förknippade svaghetstillstånd.

Phospho-Energonpiller fås å alla apotek i burk. å 100 och 300 st.

Iduns korrespondensklubb.

Finnes bland Iduns läsare någon ung kvinna, som ville genom

brev göra bekantskap med en norrländska. Är intresserad av litteratur och musik, hemslöjd och hushåll. Känner mig mängden gång ensam av brist på umgänge,

eller brist på gemensamma intressen med människor omkring mig. Tankeutbyte med likintresserad vore min glädje. Ave. Elementarbildad dam, närmare

Är Ni sjuk?

Har Ni smärtor? Känner Ni Er gammal?

Den bästa kuren är äkta radium, som erhålles å apoteken under garantinamnet: "Miradium".

De i Miradium-salt varande millioner av mikroskopiska radiumpartiklar avlagra sig i organismen och påverka denna med sina osynliga men säkert verkande radiumstrålar.

Ett glas Miradium-salt innehåller så mycket äkta radium, att det motsvarar över 200 liter av det helande vattnet från utlandets mest berömda sundhetskällor.

Miradium begagnas med strålände resultat gentemot sjukdomar såsom gikt, ischias, reumatism, sömnlöshet, nervlidanden, blodbrist, magbesvärigheter samt ålderdomskrämpor.

Miradium-salt erhålles å apoteken i glas å Kr. 6,50 till c:a 1 månads kur. Broschyrer erhålles gratis genom att skriva till Miradium-officinet A/H, Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Vitrum, Stockholm I.

SÅNGKLÄDERNA

Äro de enda sängkläder, som uteslutande stoppas med material, som undergått en modern maskinell rening o. desinficering. De äro de idealiska sängkläderna.

J. Svensson & Bourghardt

Täckfabrik, Tagelspinneri, Fjäderrenseri. GÖTEBORGS Grundad 1881.

Erhållas i varje välsorterad sängklädersaffär.

fyrtioålet, intresserad av religion, litteratur m. m. önskar brevväxla med bildad dam eller herre med erfarenhet av livet.

En sökande.

Redovisningar.

Sedan föregående redovisning — i n:r 13 — har "Födelsedagen" mottagit:

	Trspt Kr. 4,859:46
Fröken Ida Törnström, Hindås	3:—
Doktorinnan Hélène Wiesel, Malmö	2:—
Fru Wendela von Krusenstjerna, Örebro	1:—
Fröken Ebba Tornberg, Örebro	1:—
Fru Josefine Sebardt, Stjärnhov	5:—
Fröken Helga Cederborg, Saltsjöbaden	5:—
Fru Maria Mellin, Jönköping	1:—
Fru Nanna J:son Bodman, Stockholm	1:—
Fru Hilda Leffler, Fagersjö	10:—
Fru Alma Södergren, Stockholm	5:—
Fru Freja Grafström, Vivstavary	5:—
Fru Augusta Lagrelius, Stockholm	5:—
Kapten Hjalmar Falk, Karlskrona	1:—
Fröken Göta Genberg, Värnamo	5:—
Fröken Elsa Ahlberg, Lund	1:—
Fru Hulda Samelius, Stockholm	3:—
Fru A. Moberg, Sperlingsholm	1:—
Fru Elin Sjöberg, Sundsvall	3:—
Fru Caroline Borgstedt, Göteborg	3:—
Fru Helga Tengstrand, Stockholm	5:—
Fru Mariana Wahlmark, Åsenhög	3:—
Fru M. Rosencrantz, Malmö	1:—
Fru Ester Munthe, Visby	2:—
Fru Karin Norrman, Fosiely	1:—
Fru Ellen Nilsson, Göteborg	2:—
Fru Maria Moberg, Ludvika	2:—
Fröken Anna Lena Brunius, Djursholm	1:—

Trspt Kr. 4,937:46

När Ni firar Er födelsedag,

tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt Er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannoligen icke var någon lyckodag. Anmäl Er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind Er att på varje Eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sända Eder då varje år på Er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upprätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

Insamlingen för "Hjältinna i det tysta" — se Idun n:r 13 — har glädjande nog givit ett gott resultat redan nu — flera bidrag äro välkomna.

K. E—t	5:—
"Öländingen O. B—n", Kalmars	10:—
E. L—s, Lidingö	5:—
Hoffman, Stockholm	5:—
E. & W. F.	10:—
Syster Maja, Värml., Dalby	5:—
I. J—m, S. F—bg	4:—
Ruth och Gerda	3:—
Eva	5:—
E. B., Stockholm	25:—

Att finna vägen

till nytta och nöje är ej svårt — då man på lätta avbetalningsvillkor hos våra återförsäljare landet runt kan köpa en så utmärkt velociped som

Crescent

Velocipeden utan like jorden runt.

Velocipedaktiebolaget
LINDBLAD
Stockholm

Filialer: Malmö, Göteborg.

Begär alltid Vitrums tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel.
Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat.
Mineralvattensalter Vitrum.

Laxermarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot

halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmalt, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

Apoteket Vasens Apoteksvarucentralas Laboratorium, Stockholm.

Samtliga preparat finnas på alla apotek.

Tre systrar, Göteborg	25:—
M. L. E. E—m, Järna	30:—
G. W., Halmstad	10:—
Fru D. L. Petterson, Ålem	2:—
"Anna", Kalmar	5:—
Från en tacksam åldring	5:—
A. Lundgren, Stockholm	20:—
Ina, Örebro	10:—
S. S., Stockholm	10:—

Kronor 194:—

Ett laxermedel

skall hava god verkan, vara oskadligt samt lätt att intaga. Dessa egenskaper förenas i

Hvita Björnens

FRANGULA-piller

vilka på ett gynnsamt sätt påverka tarmverksamheten och bidra till en naturlig reglering av avföringen.

Inga som helst biverkningsgar.

Fås på alla apotek i askar å 40 piller. Kontrollant: Professor Thor Ekecrantz.

Scen
och Film

Alice Eklund i "Den fångna".
(Almberg & Preinitz, foto.)

Fransmannen Edouard Bourdets mångomtalade "La Prisonnière", "Den fångna", som visserligen inte är någon familjepjäsa, har nått Stockholm och Komediteatern. Det är en ömtålig, men diskret tillrättalagd, allvarlig och ur många synpunkter skickligt skriven pjäs om ett gud ske lov icke särskilt allmänmänskligt — åtminstone inte på våra breddgrader — ämne. Komediteatern har heder av sitt framförande av pjäsen. Redan regin har stämt det hela i den lätta dämpade salongstonen, där det ödesdigra ruvar under den polerade ytan. Och Alice Eklund hade gjort en utsökt studie

av sin fångna Irène, den olyckliga och sjuka, som kämpar emot sin onaturliga böjelse. Rösten har

väl sin monotoni, men mimiken hade Alice Eklund denna gång helt i sin makt. I detta ansikte

med den både lystna och melankoliska munrörelsen och i hela den tillknäppta apparitionen läste

man Irènes dystra hemlighet. Fru Eklund vann med denna roll en stor och välförtjänt seger. (Det

F. Pauli's äkta Liljemjök-Crème

skänker Er hy skydd och skönhet.

Mazetti
SOL-PASTILLER

MENTHOL
med
EUCALYPTUS

per ask 25 öre.

MÖDRAR! "Califig" är ett pålitligt laxativ för barn.

Mödrar skynden Er! Även då barnen äro besvärliga vid feber, kväljningar och förstoppning, tycka de om "Califig" — Californisk Fikon-Syrup — på grund av dess behagliga smak. Det lugnar alltid magen och medför åsyftad verkan. En tesked i dag kan förebygga, att barnet blir sjukt i morgon. Miljontals mödrar i hela världen lita på detta milda och oskyldiga laxativ. De veta, att en tesked "Califig" i dag är nog för att barnet i morgon skall vara glatt och friskt. Det åstadkommer aldrig knip eller för stark verkan. Det innehåller inga narkotiska eller stillande gifter.

Begär alltid "Califig"! Bruksanvisning för barn av alla åldrar och för vuxna finnes tryckt på varje flaska. Förvissa Er om att Ni får "Califig"! Det erhålles på alla apotek.

Det är synd om varje dam,

som genom bleka läppar och kinder berövas ett eljest vackert utseende. Mer än modets alla finesser utöva en vacker hy, en ungdomlig mun och friska kinder sin dragningskraft.

Khasana Superb motsvarar utan att vara i ögonen fallande varje dams innersta skönhetskänsla. I sig själv diskret orangegul, övergår den på huden till en individuellt olika, fullkomligt naturlig röd färg, som är såväl kyss-som vattenfast och blott kan avlägsnas med tvål och vatten. »Khasana Superb» är ytterst dryg och blir därigenom billig. Härsknar ej. Undvik efterrapningar.

Khasana Superb-Läppsfift förlämnar munnen form och färg. — **Khasana Superb-Creme** livar kinderna genom en rosig friskhet.

KHASANA SUPERB

Khasana-Superb-Läppsfift Kr. 1.25. / **Superb-Skrubhylla** Kr. 2.50, **dubbelstort stift**. / **Superb-Creme, smink**, Kr. 1.50. **Khasana-Parfym** Kr. 1., 2., 2.25, 3., 5., 9., **Kompaktpuder** Kr. .75, 1., 1.50. / **Rispunder** Kr. .75, 1.75, 2.50.

Erhålles överallt!

DR. M. ALBERSHEIM - FRANKFURT A. M. - LONDON

Representant för Sverige: John Lindholm, Drottninggatan 15, Stockholm. Tel. Norr 55 84.

låter i det allvarliga sammanhanget kanske litet hädiskt att påpeka, men fru Eklund klär sig i vårt tycke mest parisiskt ladylike av alla våra aktriser.) Hr Axelsson hade för ovanlighetens skull en stor och allvarlig roll, som han fyllde helt enkelt utmärkt, även om han verkade mer

engelsman än fransman. Däremot föll hr Baude alldeles ur ramen — hans staccato- och halvherremanér passade föga diplomaten och familjefadern.

E. N.

UDUNS SKÖNHETSINSTITUT

Grå hy.

N:r 26. Vad ska jag göra med min hy, som är grå och ful? Har använt ett medel, som finns i handeln — troligen någon slags mandelmjök. Men som detta faller sig dyrt, undrar jag om man inte kan framställa något liknande själv?

Frågväs.

Svar: Vad som är särdeles välgörande för grå hy är gurkmjök, som nu är lätt att tillreda då det blir mer och mer gott om färsk gurkor. Ingredienser: 112 gr. söt mandelolja, 280 gr. frisk gurksaft, 84 gr. gurkessens, 7 gr. pulveriserad silkestvål, 2 gr. benzoëttinktur.

Gurksaften framställs genom att koka vita gurkor skurna i tjocka skivor; de få sakta koka med skal och allt i litet vatten till mos. Silas först genom sil sedan genom silduk. Essensen framstäl-

les genom att blanda 42 gr. av gurksaften med lika mycket exportsprit. Essensen lägges tillika med tvålen i en rymlig burk eller flaska och får stå tills tvålen är fullkomligt upplöst. Då tillsättes den nämnda mängden gurksaft

och blandningen skakas grundligt, varefter den hälls i en skål och oljan och tinkturen tillsätts under flitig omrörning.

Vätskan hälls på små flaskor, korkas väl och förvaras på mörkt ställe. Skakas före användandet.

Huvudsaken är

att Ni vid inköp av linnevävnader övertygar Er om att de verkligen bära Marks fabriksmärke — vikingaskeppet, den urgåmbla symbolen för nordbons okuvliga mod och styrka, vilken blivit en garanti för det outslitliga, klisterfria linne, som endast finnes i

MARKS

HANDDUKAR OCH DURTYGER
MARKS LINNEMANUFABRIK A.-B.
KUNGSÄTER

Bensintvätta

överrocken hos Saltsjöbadens Kem. Tvätt, Sthlm.

ARAB

Cigarrett med uteslutande orientalisk tobak

5 ÖRE

TOBAKSMONOPOLET

H A R N I H Ö R T A T T

det har kommit ut i handeln ett MIRAKELTVÄTTMEDEL för alla slags SILKESKLÄDER och STRUMPOR.

MILLIONER AV EUROPAS KVINNOR LOVPRISA det nya tvättmedlet och blir även våra damers förtjusning.

MIRAKEL skiljer sig från alla andra tvättmedel, genom att varje paket består av 2 påsar. Den ena innehåller ett mildt men kraftigt tvättmedel, den andra ett sköljningsmedel, vilket upplöses i kallt vatten, däri sköljas plaggen en gång. MIRAKEL klarar och fixerar färgerna, återger redan vid första tvättningen gamla och slitna SILKESKLÄDER och STRUMPOR den NATURLIGA GLANSEN och FRATCHEUREN samt gör kläderna mjuka och behagliga.

MIRAKEL gör tvätten till ett nöje ty under några få minuter är hela tvätten undanstökad. Är billigt i pris och besparar tid.

MIRAKEL garanteras oskadligt för kläder och händer. Använd därför endast MIRAKEL till all slags SILKESTVÄTT. Begär i alla välsorterade affärer MIRAKELTVÄTTMEDEL. Kostar endast 35 öre pr ask.

OBS! MIRAKEL är lagl. skyddat.

Finnes icke MIRAKEL hos Eder handlande, så insänd 35 öre plus 5 öre porto i frimärke till

MIRAKELFABRIKEN

Kungsh. 62 33. STOCKHOLM, S:t Eriksgatan 12. Kungsh. 62 33.

Olycksfall- och sjuk-
Skadestånds-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

1/10 öre pr ägg kostar det bara

att hålla äggen friska o, fina under mer än ett år, gulan och vitan skilja sig lätt, och vitan kan fortfarande vispas till skum, om Ni använder det moderna immuniseringsmedlet "GARANTOL" för konservering av äggen. Intyg från en hel del svenska förbrukare sändes på begäran. "GARANTOL är en ägg-garanti!" Utförlig bruksanvisning medföljer. Packning F. för 120 tjug ägg 3.80 Packning G. för 400 tjug ägg 7.50 Provpaket för 6 tjug Kr. 0.45 plus porto. Hos Eder färg- eller specialhandlande eller direkt från

SVENSKA BRUKSKONTORET, Skeppsbron 8, Stockholm.

Akta Er för månen!

En kal hjässa är oftast ett bevis på, att ägaren ej i tid vårdat sitt hår så omsorgsfullt som han borde ha gjort.

Ar håret sprött och torrt, bör Ni använda YvY-Hår-Oljan, den tillför håret den fettmängd och näring, som är nödvändig för att håret ej skall falla.

YvY-HÅR-OLJAN

säljes landet runt.

A.-B. YvY-FABRIKEN, YSTAD.

Rosa och barnen på Åreskutan.

Tänk, de stackars barna högst på Åreskutan!
Sitta fast de gjorde, mat fick de va' utan.
Rosa läser om'et i sitt varma rum, håret reser sig, av fasa blir hon stum.

Absorberas fort av huden och ingnides efter tvättning.
Se även sv. på fr. 15 i n:r 11.

Solbränna.

N:r 27. Vill någon av Iduns läsarinor lämna anvisning på något effektivt medel mot för stark solbränna? Försöker med de bästa crémer och puder men förefaller det, som om detta snarare droge solstrålarna till sig än skyddade däremot. Var så vänlig och giv ett råd snarast möjligt.

Tunis.

Svar: För att skydda er mot alltför stark solbränna bör ni använda breda brätten på hatten samt parasoll och på händerna vantar.

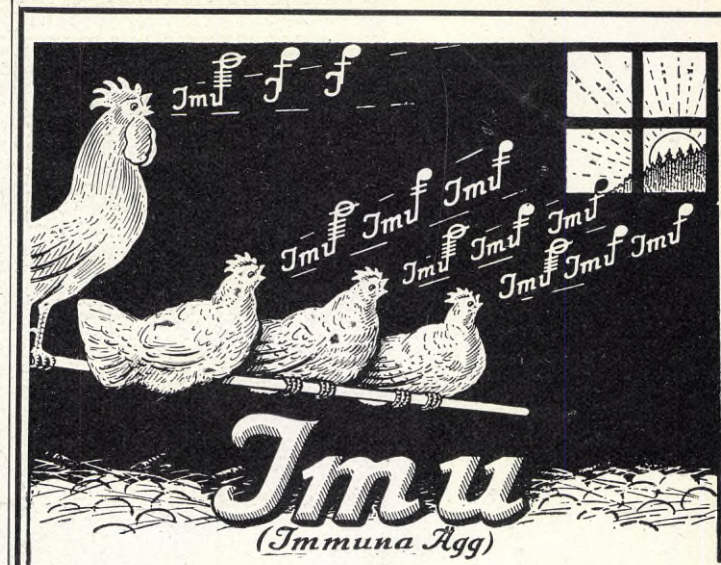
Ett förebyggande medel är att efter tvättningen på aftonen överstryka ansiktet med följande vätska, som får torka in i huden: 100 gr. mjölksocker, 50 gr. glycerin och 25 gr. rosenvatten. — Den minsta möjliga tvättning av ansiktet på morgonen.

Tunt hår.

N:r 28. Mitt hår har tunnast alldeles förskräckligt på senare tiden, isynnerhet uppe på hjässan, så att jag ej kan dölja huden riktigt där. Håret är mycket fint och lent. Jag tvättar håret en gång i månaden med såpsprit, men har någon sagt mig att det är för skarpt till så fint hår.

Nu undrar jag om någon av Iduns många läsarinor har något beprövat oskadligt medel för det samma, så att nytt hår börjar växa.

Svar: Om ni ej vill använda såpsprit till hårtvättning kan ni ta svaveltjärtvål, men laga blott att det blir rikligt med lödder, innan ni börjar själva gnuggningen. Men såpsprit behöver ej vara för skarp, ty först skall håret genomblötas, och såpspriten kan spädas med vatten till det drygt

Har Ni tillräckligt beaktat:

1. De stora fördelar, som bjudas Eder genom Imu; Imu skänker Eder trygghet som inget tidigare ägg-konserveringsmedel förmått, ?
2. de stora besparingar varje Husmoder skänker hemmet genom ägginläggning med Imu, ?
3. den stora skillnad som förefinnes mellan Imu-ägg och ägg, konserverade efter gamla metoden. ?

DEN NYA METODEN, "IMU-METODEN",

tillförsäkrar Eder fullt färska ägg hela året om till vårens och sommarens låga priser. Imu-ägg kunna kokas och medföra därmed en avsevärd fördel för hushållet. Dessutom ha Imu-äggen den oskattbara fördelen att kunna förvaras torra. Med andra ord: renlighet i skafferiet, bekvämlighet vid användningen.

För 20 tjog (kg.) För 10 tjog (kg.) För 5 tjog (kg.)

"Imu Er räddning — vid ägginläggning." Följ noga medföljande bruksanvisning.

Tillverkare: AKTIEBOLAGET IMU

Ensamförsäljare för Sverige: BARNÄNGENS TEKN. FABRIKERS AKTIEBOLAG

Lithinés du Dr. Gustin

rekommenderas av läkare såsom ett förträffligt hälsovatten, att motarbeta äggvita, socker, gikt, reumatismen, njur-, lever-, mag- och tarmsjukdomar samt övriga ämnesomsättningsrubbnings- och korpulens. Att dagligen dricka Lithinés till måltiderna i stället för mjölk eller maltdrycker, en naturlig angenäm och utmärkt avmagringskur (c:a 2 kg. pr mån.). Lithinés är en välsmakande dryck, som tillika utgör en betydande inbesparing i hushållsutgifterna. Erhålles endast å apotek, pris kr. 2:75 för 12 lit. paket.

23 öre pr liter.

Drott Vad varje kvinna vet

är att Drott är garantimärket på eleganta, välgjorda och billiga armbandsur. Ankarverk, 15 rubiner, 14 och 18 karat, mångfaldiga boettformer, konstnärligt ciselerade, från kr. 59:—.

Drottarmbandsuren finnas också i guldbelagda boetter, 10 års garanti, moaré eller fjädrande armband från kr. 39:—.

Bese prov hos urmakare!
Giv henne ett Drott-ur!

Barnen intaga utan svårighet

ASPIRIN — tack vare dess lättlöslighet i vatten. ASPIRIN-tabletterna äro oersättliga för såväl vuxna som barn vid feber, influensa, huvudvärk, förkylning, tandvärk m. m.

Begär alltid å Edert apotek ASPIRIN-tabletter. I rör om 20 st. Kr. 1.—.

Filtar och Schalar

absolut största sortering och billigaste priser i Arvika Spinneri Affär, Oxtorgsgatan 9 A, Stockholm. Tel. 163.

HOSTOL
OÖVERTRÄFFAD BRÖSTKARAMELL
H. M. DROTNINGENS HÖVLEVERANTÖR
Sockerbageri-Aktieb. Emil. Sthlm.

Finnes i alla välsort. affärer i hela landet

dubbla innan den drypes över håret och gnuggas in. Sedan tvättningen är gjord och huvudsvålen väl ren, tar man i msk. ättika i första sköljvattnet, så att allt såplödder försvinner. När man så sköljt i ett par vatten till är håret färdigt att torkas. — Ett enkelt men bra medel som befordrar hårväxten är 2 delar alkohol och 1 del ricinolja, vilket tages på fingertopparna och ingnides i hårbotten 1 à 2 gånger i veckan.

Fru Skönhetsdoktorn.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Can. "Konstnärstragik", Gyrit Verde. Avböjes tacksamt.

A. R:s "Vår". Tack, men inte för oss.

Vår-trötthet

Blodet och nerverna skola stärkas.

Ett ytterst verksamt medel för att stärka blod och nerver och därigenom bekämpa vårtröttheten är MIRADIUM. Dess innehåll av äkta radium garanterar resultatet. Miradium-salt fås på apoteken å kr. 6:50 pr glas.

"Vill Ni smaka...."

"Jag själv och alla jag känner äro förtjusade i Postflingorna och deras läckra frasighet"

70 öre

per paket hos Eder handlande.

OCKSÅ NI måste lära känna denna utomordentligt välsmakande rätt av läckra, fräsiga, nyrostade majsflingor. Också Ni måste låta Postflingor enbart med grädde eller mjölk till frukost, med frukt eller med kräm som esterrätt bli en ofta återkommande rätt på Edert bord.

Postflingorna äga majsens näringsmust, de äro hälsosamma och billiga. De äro färdiga att serveras direkt ur de stora röda och gula paketen och spara därför både tid och besvär. I de flesta hem äro Postflingor en

stående rätt, och därför måste även Ni göra ett försök nu.

Gör så här:

Köp ett av de stora röda och gula paketen hos Eder handlande i dag. Öppna det i ena hörnet, skaka ur en lagom portion av de guldbruna flingorna, slå grädde eller mjölk på — det är allt.

Lägg märke till hur Postflingorna bibehålla sin läckra frasighet i mjölken från första flingan till den sista — och hur förtjust familjen blir över den nya rätten som omväxling.

Finns hos Eder handlande i stora röda och gula paket om 12 à 15 portioner.

Post Toasties dubbel-tjocka rostade majsflingor

"bibehålla sin frasighet i grädde och mjölk"

Gen.-agent: A/B HUGO ÖSTERBERG, Stockholm 16, Göteborg 7.